

PORT
PAYE
HELLAS



Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ

ΣΤΗΚΕΤΕ ΚΑΙ ΚΡΑΤΕΙΤΕ ΤΑΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ... (Β' ΘΕΣΣΑΛ. Β' 15)



« οὐκ ἀρνησόμεθα σε ...

Φίλη Ὁρθόδοξία... »

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ὈΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΩΝ ΓΝΗΣΙΩΝ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΙΟΥΝΙΟΣ 1994
Τιμή Φύλλου 100

ΕΤΟΣ ΜΔ' - Ἀρ. Φύλλου 862
Γραφεῖα Κάνιγγος 32 - Ἀθήνα ΤΗΛ. 36.28.280

ΕΥΧΑΙ

Ἐπί τῇ ὀνομαστικῇ ἐορτῇ τοῦ ἁγίου Πειραιῶς καί Σαλαμίνο^ς κ. Γεροντίου, Προέδρου τοῦ Σωματείου «Γενικόν Ταμεῖον Ἐκκλησίας Γ.Ο.Χ. Ἑλλάδος», ἡ ἐφημερίς ἡμῶν, εὐχεται νά τηρῇ αὐτόν ὁ Πανάγαθος ὑγείᾳ, μακροημερεύοντα καί ὀρθοτομοῦντα τόν Λόγον τῆς Ἀληθείας, ὡς, ἐπίσης νά ἐμφανίζῃ συνεχεῖαν δυναμικῆς παρουσίας, διά τήν ἐπιτέλεσιν ἔργων εὐποΐας καί κοινωνικῆς προόδου.



Ὁ ἐορτάζων Σεβ. Μητροπολίτης Γ.Ο.Χ. Πειραιῶς καί Σαλαμίνος κ.κ. Γερόντιος.

ΕΚΚΛΗΣΙΣ

«Μανθανέτωσαν δὲ καὶ οἱ ἡμέτεροι καλῶν ἔργων
προϊστασθαι εἰς τὰς ἀναγκαίας χρεῖας, ἵνα μὴ
ᾧσιν ἄκαρποι» (Τίτ. 3.14)

ΠΡΟΣ

Τούς εύλαβεστάτους Ἐφημερίους τῶν Ἱερῶν
Ναῶν καί τὰς Σεπτὰς Ἀδελφότητας τῶν Ἱερῶν
Μονῶν τῆς Ἐκκλησίας Γ.Ο.Χ. Ἑλλάδος.

Τό πιό ζωντανό καί ἄμεσο βίωμα τῆς πίστεως μᾶς
λέγει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, εἶναι νά μὴν εἴμαστε
ἄκαρποι σέ ἀγαθὰ ἔργα. Μὲ τὴν ἀποχριστιανο-
ποίηση τῆς οἰκογένειας, μὲ τὴν ἀπομάκρυνση τῆς
σχολικῆς ἀγωγῆς ἀπὸ τίς πηγές τῆς ὀρθοδόξου
πίστεως, μὲ τὴν ἀνεμπόδιση δραστηριότητα τῶν
αἱρέσεων, μὲ τὴν πολύμορφη δραστηριότητα ποι-
κίλων ἀντιεκκλησιαστικῶν ὁργανώσεων, καθίστα-
ται ἀναγκαία ἡ ἐνταση ἐπαγρυπνήσεως τῆς Ἐκκλη-
σίας μας. Οἱ Ὁρθόδοξοι Ναοὶ μας ἀποτελοῦν τὰ
ποιμαντικά κέντρα τὰ ὁποῖα ἀφοπλίζουν κάθε
πολέμιο καί διαφωτίζουν, ἐνημερώνουν καθοδη-
γοῦν τὰ μέλη τους στὴ ζωὴ τῆς ἀγάπης, τῆς δικαιο-
σύνης καί τῆς σωτηρίας.

Ἕνας ἀκόμη Ἱερός Ναός τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκ-
κλησίας μας εἶναι ὁ Ἱερός Ναός Ἀγίας Φιλοθέης
Πετραλῶνων Ἀθηνῶν τοῦ ὁποῖου ἐκκρεμεῖ ἡ ἀπο-
περάτωση. Οἱ δυνατότητες τελειοποιήσεώς του
εἶναι μηδαμινές. Στὴ ρωμαλέα προσπάθεια ὅλων
μας μὲ τὴ χρηματικὴ μας συμβολή ἐγκτεται ἡ ἀπο-
περάτωση τοῦ ἱστορικοῦ αὐτοῦ Ναοῦ. Ἡ ἱστορικό-
τητα τοῦ Ναοῦ αὐτοῦ χρωματίζει τὸν γνήσιο ἀγῶνα
μας, ἀφοῦ σ' αὐτὸν λειτούργησε ὁ στυλοβάτης καί
ἀρχηγός τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μας, ὁ πρῶν
Φλωρίνης Χρυσόστομος. Μὲ τὴν προσφορά τῆς
βοήθειας μας συντελοῦμε στὴ προάσπιση τῆς Ὁρ-
θοδοξίας μας, ἐνῶ συγχρόνως συμβάλλοντες στὴν
οἰκοδόμησιν ἑνὸς περικαλοῦς Ναοῦ γινόμεσθε «ὑ-
πηρέται τῆς αὐτοῦ βασιλείας» καί συνδημιουργοί.
ἐνὸς ἀκόμη θυσιαστηρίου.

Ἄς ἀναλογιστοῦμε τὴ δυνατότητα τῆς δημιουρ-
γίας καί τὸ κέρδος τῆς προσφοράς. Τό ποσό πού
θά συγκεντρώσει τὸ «Γενικὸ Ταμεῖο τῆς Ἐκκλησίας
Γ.Ο.Χ. Ἑλλάδος» ἀπὸ τὴ δική μας βοήθεια θά δώσει
ὑπόστασιν στό Ἱ. Ναὸ τῆς Ἀγίας Φιλοθέης. Εἶναι
γνωστὴ σέ ὅλους ἡ θαυμαστὴ πρωτοβουλία καί
ἐφευρετικότητα σέ ἔργα ἀγάπης πού διακατέχει
τὸ ποιμνιο τῆς Ἐκκλησίας μας τὸ ὁποῖο πολλές
φορὲς ἀναδείχτηκε οἰκοδόμος καί χορηγός Ἱ.

Ναῶν καί φιλανθρωπικῶν ἰδρυμάτων, πράγμα τὸ
ὁποῖο διαλύει τοὺς φόβους γιὰ μιὰ ἀπουσία ἀντα-
πόκρισις στὴν τωρινὴ ἀνάγκη ἀποπεράτωσης ἑνὸς
ἱστορικοῦ Ναοῦ.

ΔΙΑ ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ Γ.Ο.Χ. ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΚΑΙ ΣΑΛΑΜΙΝΟΣ
ΓΕΡΟΝΤΙΟΣ

«Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ»
ΜΗΝΙΑΙΟΝ ὈΡΓΑΝΟΝ

ΕΚΔΟΣΙΣ

ΓΕΝΙΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ Γ.Ο.Χ. ΕΛΛΑΔΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ ΚΑΝΙΓΓΟΣ 32 - ΑΘΗΝΑΙ

ΤΗΛ. 36.28.280, 36.47.365 - ΦΑΞ: 36.28.280

Ὁ Πρόεδρος Πειραιῶς & Σαλαμίνος ΓΕΡΟΝΤΙΟΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΥΛΗΣ ΚΑΙ ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΟΣ

Πρωτονοτάριος, Χρ. Μ. Χαλβατζής

Συντάσσεται ὑπὸ Ἐπιτροπῆς

Κάννιγγος 32 - Ἀθῆναι 106 82

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ:

Εσωτερικοῦ: Ἐτήσια δραχμὰς 1000

Εξωτερικοῦ: Ἐτήσια δολλάρια 50

Τιμὴ Φύλλου δρχ. 100

ΦΩΤΟΣΥΝΘΕΣΗ - ΕΚΤΥΠΩΣΗ

Δ. ΜΟΥΡΟΥΣΙΑΣ

ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 144 ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ

ΤΗΛ. 41.82.591 - 45.32.911

ΑΓΙΑ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗ



Ἐντός τῶν ἡμερῶν θά πανηγυρίσῃ ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τήν Πεντηκοστήν ἡμέραν τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου, τήν Ἀγίαν Πεντηκοστήν ἢ τῆς καθόδου τοῦ Ἀγ. Πνεύματος. Αὕτη, ὡς εἶναι γνωστόν, ἐγένετο πρό δύο χιλιάδων ἐτῶν εἰς τό Ὑπερών τῆς Ἱερουσαλήμ ἐνώπιον τῶν μαθητῶν καί Ἀποστόλων καί τῆς Μητρός τοῦ Κυρίου ἀειπαρθένου Μαρίας. Ἡ δημοσιευομένη φωτογραφία περιγράφει πῶς οἱ ἀναμένοντες τήν κάθοδον τοῦ Παρα-

κλήτου ἐγένετο αὕτη ἐν μέσῳ ἤχου βιαίας πνοῆς καί ἐκδηλον σημεῖον τῆς τοῦ Παρακλήτου ἐμφάνισης ἦτο αἱ πύριναι γλώσσαι ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἐνός ἐκάστου τῶν Ἀποστόλων. Ἀναγράφομεν τήν λέξιν ἀνέμενον διότι εἶχαν τήν διαβεβαίωσιν τοῦ Ἀναστάντος Κυρίου ὅτι δέν πρέπει νά ἐφευγαν ἀπό τήν Ἱερουσαλήμ διότι συντόμως ὁ Παράκλητος θά ἦρχετο νά σοφίσῃ τάς τεταραγμένας διανοίας τῶν Ἀποστόλων καί νά τάς καταστήσῃ σοφάς τήν δέ

καρδίαν των ὡς καρδίαν λέοντος ἐναντίον τῶν ἀντιξοοτήτων τὰς ὁποίας θά ἀντιμετώπιζαν οἱ Ἀπόστολοι ἐν μέσῳ κόσμου ἀμαρτῶλου καὶ διεστραμμένου.

Παραθέτομεν μερικά ἀποσπάσματα τῆς ἐντολῆς τοῦ Κυρίου, διὰ νὰ καταστήσωμεν γνωστὸν εἰς τὸν ἀναγνώστην, τί ἀκριβῶς εἶπε ὁ Κύριος πρὸς τοὺς μαθητάς, πρὸ τῆς Ἀναστάσεως καὶ Ἀναλήψεως Αὐτοῦ:

1. καὶ ἐγὼ ἐρωτήσω τὸν πατέρα καὶ ἄλλον παράκλητον δώσει ὑμῖν, ἵνα μένη μεθ' ὑμῶν εἰς τὸν αἰῶνα, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὃ ὁ κόσμος οὐ δύναται λαβεῖν, ὅτι οὐ θεωρεῖ αὐτό οὐδὲ γινώσκει αὐτό· ὑμεῖς δὲ γινώσκετε αὐτό, ὅτι παρ' ὑμῖν μένει καὶ ἐν ὑμῖν ἔσται οὐκ ἀφήσω ὑμᾶς ὀρφανούς· ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς.

2. ὁ δὲ παράκλητος, τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, ὃ πέμψει ὁ πατήρ ἐν τῷ ὀνόματί μου, ἐκεῖνος ὑμᾶς διδάξει πάντα καὶ ὑπομνήσει ὑμᾶς πάντα ἃ εἶπον ὑμῖν.

3. διὰν δὲ ἔλθῃ ὁ παράκλητος ὃν ἐγὼ πέμψω ὑμῖν παρὰ τοῦ πατρὸς, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας ὃ παρὰ τοῦ πατρὸς ἐκπορεύεται, ἐκεῖνος μαρτυρήσει περὶ ἐμοῦ καὶ ὑμεῖς δὲ μαρτυρεῖτε, ὅτι ἅπ' ἀρχῆς μετ' ἐμοῦ ἔστε.

4. ἀλλ' ἐγὼ τὴν ἀλήθειαν λέγω ὑμῖν· συμφέρει ὑμῖν ἵνα ἐγὼ ἀπέλθω. ἐάν γάρ ἐγὼ μὴ ἀπέλθω, ὁ παράκλητος οὐκ ἐλεύσεται πρὸς ὑμᾶς· ἐάν δὲ πορευθῶ, πέμψω αὐτὸν πρὸς ὑμᾶς.

Ἀλλὰ διὰ νὰ εἴμεθα σαφέστεροι νομίζω ὅτι εἶναι κάλλιον νὰ παραθέσωμεν ἐν μεταφράσει τί ἀκριβῶς λέγει ὁ Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς εἰς τὰς Πράξεις του (Κεφ. Β' 1-13):

Καὶ διὰ τὴν ἐσπέραν τῆς παραμονῆς τῆς ἡρχισεν ἡ ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς, καὶ ἐπρόκειτο αὐτῇ νὰ συμπληρωθῇ, ἦσαν ὅλοι οἱ πιστοὶ μετὰ μιᾶς καρδίας συναγμένοι εἰς τὸ αὐτὸ μέρος.

Καὶ ἔξαφνα χωρὶς νὰ τὸ περιμένη κανεὶς, ἦλθε βοή ἀπὸ τὸν οὐρανὸν σάν βοή σφοδροῦ ἀνέμου, ὃ ὁποῖος κινεῖται μετὰ ὀρμῆς καὶ βιαιότητος. Καὶ ἡ βοή αὕτη ἐγέμισεν ὅλο τὸ σπίτι, ὅπου ἐκάθηντο οἱ Ἀπόστολοι καὶ ὅλοι οἱ μαθηταί. Καὶ εἶδαν μετὰ τὰ μάτια των νὰ διαμοιράζωνται εἰς αὐτοὺς γλώσσαι παρόμοιαι πρὸς τὰς φλόγας τοῦ πυρὸς καὶ εἰς τὸν καθένα ἀπὸ αὐτοὺς ἐκάθισεν ἀπὸ μιᾶς γλώσσας. Καὶ ἐγέμισεν τὸ ἐσωτερικὸν ὅλων μετὰ Πνεῦμα Ἅγιον, καὶ ἡρχισαν νὰ ὁμιλοῦν ξένας γλώσσας, ὅπως

τὸ Πνεῦμα, ποὺ τοὺς ἐνέπνεεν, ἔδιδεν εἰς αὐτοὺς νὰ ὁμιλοῦν καὶ νὰ λέγουν θεῖους καὶ οὐρανίους λόγους καὶ διδασκαλίας ὑψηλὰς καὶ θεοπνεύστους.

Αὐτὸ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον τὸ ἐκ τοῦ Πατρὸς ἐκπορευόμενον καὶ ἐν Υἱῷ ἀναπαυόμενον καὶ ἀποστελλόμενον παραμένει ἐν τῇ Ἀποστολικῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ εἶναι στυλὸς καὶ ἐδραῖωμα τῆς Ἐκκλησίας μας. Δι' αὐτὸ λέγομεν εἰς ὅλον τὸν κόσμον καὶ δὴ ἀποστομίζομεν τοὺς αἵρετικούς, ὅτι ἡμεῖς κινούμενοι ἐν Πνεύματι ἁγίῳ, κρατοῦμεν τὴν μόνην ἀλήθειαν ἀπαρασάλευτον, ἡ δὲ ἀπὸ αἰώνων ὑφισταμένη Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἔχει ὡς κεφαλὴν αὐτῆς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν τοῦ Ὁποίου εἴμεθα γνήσιοι ὁπαδοὶ Του καὶ ἀναμένομεν ἀπὸ ὥρα εἰς ὥρα νὰ εὕρεθῶμεν εἰς τὴν εὐλογημένην στιγμήν τῆς Ἐπουρανίου Βασιλείας Του.

Καλὸν εἶναι ἐπίσης νὰ παραθέσωμεν ἓνα ἐκ τῶν Αἰνῶν τῆς Ἐκκλησίας μας ποὺ δίδει ἐπακριβῶς τί ἐστὶ τὸ Ἅγ. Πνεῦμα. Ἡ πληρότης αὐτῆς τῆς Ὑμνολογίας εἶναι συγκινητικὴ καὶ ἐπαγώνιμος.

Τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, φῶς καὶ ζωὴ, καὶ ζωσα πηγὴ νοερά. Πνεῦμα σοφίας, Πνεῦμα συνέσεως· ἀγαθόν, εὐθὲς νοερόν, ἡγεμονεῖον, καθαῖρον τὰ πταίσματα. Θεὸς καὶ θεοποιεῖν· πῦρ, ἐκ πυρὸς προϊόν, λαλοῦν, ἐνεργοῦν, διαιροῦν τὰ χαρίσματα· δι' οὗ Προφῆται ἅπαντες, καὶ Θεοὶ Ἀπόστολοι, μετὰ Μαρτύρων ἐστεφάνησαν· ἕξον ἀκουσμα, ξένον θέαμα, πῦρ διαιρούμενον εἰς νομάς χαρισμάτων.

Ἀλλὰ προτοῦ νὰ κλείσωμεν τὸ ἐπίμαχον αὐτὸ ἄρθρον καλὸν εἶναι νὰ μεταφέρωμεν τὸν ἀναγνώστην εἰς ἓνα μέρος τῆς εὐχῆς τῆς Ἐκκλησίας μας ὅπου παρακαλοῦμεν τὸν Παράκλητον νὰ θέσῃ τὰς ψυχὰς τῶν ἀποβιωσάντων ἐν πίστει εἰς χώραν ζώντων καὶ ἀναπαύσει αὐτάς ἐν τῇ Ἐπουρανίῳ Βασιλείᾳ Του.

«Ἀχραντε, ἀμίαντε, ἀναρχε, ἀόρατε, ἀκατάληπτε, ἀνεξίχνιαστε, ἀναλλοίωτε, ἀνυπέρβλητε, ἀμέτρητε ἀνεξίκακε Κύριε· ὁμόνοος ἔχων ἀθανασία, φῶς οἰκῶν ἀπρόσιτον· ὃ ποιήσας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν Θάλασσαν καὶ πάντα τὰ δημιουργηθέντα ἐν αὐτοῖς· ὃ πρὸ τοῦ αἰτεῖσθαι τοῖς πᾶσι τὰς αἰτήσεις παρέχων· σοῦ δεόμεθα καὶ σὲ παρακαλοῦμεν, Δέσποτα φιλόφρονε, τὸν Πατέρα τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν κατελθόντος ἐκ τῶν οὐρανῶν καὶ σαρκωθέντος ἐκ Πνεύματος ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς ἀειπαρθένου καὶ ἐνδόξου Θεοτόκου· ὃς πρότερον μὲν λόγοις διδάσκων, ὕστερον δὲ καὶ ἔργοις ὑποδεικνύς ἡνῖκα τὸ

σωτήριον υφίστατο πάθος, παρέσχεν ἡμῖν υπο-
γραμμὸν τοῖς ταπεινοῖς καὶ ἁμαρτωλοῖς καὶ ἀνα-
ξίοις δούλοις σου, δεήσεις προσφέρειν ἐν αὐχέ-
νος καὶ γονάτων κλίσεσιν ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἁμαρ-
τημάτων καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων.

Ἐπάκουσον ἡμῶν τῶν ταπεινῶν καὶ οἰκτρῶν
δεομένων σου· καὶ ἀνάπαυσον τὰς ψυχὰς τῶν
δούλων σου τῶν προκεκοιμημένων ἐν τόπῳ
φωτεινῷ, ἐν τόπῳ χλοερῷ, ἐν τόπῳ ἀναψύξεως,
ἐνθα ἀπέδρα πᾶσα ὀδύνη, λύπη καὶ στεναγμός,
καὶ κατὰταξον τὰ πνεύματα αὐτῶν ἐν σκηναῖς
Δικαίων καὶ εἰρήνης καὶ ἀνέσεως ἀξίωσον αὐ-
τούς· ὅτι οὐχ οἱ νεκροὶ αἰνέσουσί σε, Κύριε,
οὐδὲ οἱ ἐν Ἀδῇ ἐξομολόγησιν παρρησιάζονται

προσφέρειν σοι, ἀλλ' ἡμεῖς οἱ ζῶντες εὐλογοῦ-
μέν σε καὶ ἱκετεύομεν καὶ τὰς ἱλαστηρίους εὐχὰς
καὶ θυσίας προσάγομέν σοι ὑπὲρ τῶν ψυχῶν αὐ-
τῶν».

Δὲν ἀναφέρομεν αὐτὴν τὴν φορὰν
οὔτε ἀναγράφομεν τὴν τρίτην μεγάλην εὐχὴν τοῦ
Ἑσπερινοῦ τῆς ἁγ. Τριάδος διότι ἡ ἐφημερίς μας
δια μέσου τοῦ χρόνου ἔχει γνωρίσει πολλά στοὺς
ἀγαπητοὺς ἀναγνώστας, θὰ παρακαλέσωμεν δὲ
αὐτοὺς ὅπως νὰ ἀναπέμψουν εἰς τὴν Τριαδικὴν
θεότητα ἔστω καὶ μικρὰ εὐχὴν διὰ τὴν συνέχισιν
τοῦ ταπεινοῦ μας ἔργου ὅπως μᾶς καταξίωσῃ ὁ
Παράκλητος τῆς αἰωνίου μακαριότητος.

ΠΡΩΤΟΝΟΤΑΡΙΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ Μ. ΧΑΛΒΑΤΖΗΣ

ΙΟΥΣΤΙΝΟΣ Ο ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

Κάθε ἔτος ὁ ὡς ἄνω περιφανὴς μεταλομάρτυς
ἅγιος ἑορτάζεται τὴν 1ην Ἰουνίου καὶ ἐπευλογεῖ
ὄχι μόνον τὸν τρέχοντα μῆνα, ἀλλὰ καὶ ἐμὲ τὸν
ἁμαρτωλὸν ἱεράρχην τοῦ ὁποίου φέρω τὸ τιμητι-
κόν του ὄνομα.

Ὑπῆρξε ὁ ὡς ἄνω ἅγιος κατὰ τὸν Α' αἰῶνα ἐπὶ
Βασιλείας Ἀντωνίνου τοῦ Εὐσεβοῦς 86-161 μ.Χ. ὡς
διάττων ἀσπὴρ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ στερεώματος
διότι φιλόσοφος ὢν κάτοχος τῆς Πυθαγορείου καὶ
Πλατωνικῆς φιλοσοφίας ἠσπάσθη τὸν Χριστιανι-
σμόν καὶ ἐγίνε ὁλόθερμος πιστὸς τοῦ Ναζωραίου
Ἰησοῦ. Ἐπειδὴ ἦτο ἀδύνατον νὰ ζήσει εἰς τὸ στε-
νὸν χριστιανικὸν περιβάλλον τῆς Ἀντιοχείας
κατέφυγε εἰς Ρώμην καὶ ἐκεῖ σὲ εὐρύτερους χρι-
στιανικοὺς κύκλους ἤνοιξε σχολὴν μὲ πλῆθος
μαθητῶν καὶ φιλοσόφων διακηρύσσων τὴν θεότητα
τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἡ χριστιανικὴ
του δρᾶσις τὸν Β' μ.Χ. αἰῶνα ὑπῆρξε ἰδιαζόντως
ἐκτεταμένη πράγμα τὸ ὁποῖον ἐπεσώρευσε τὴν
μῆνιν τοῦ φιλοσόφου Κρίσκεντος ποῦ μὲ παράφο-
ρον ζῆλον καὶ κακότητα τὸν ἐξέβαλε ἀπὸ τὸν χρι-
στιανικὸν περίβολον κατακρεουργήντα. Ὁ ἅγιος
Ἰουστίνος ἐπετέλεσε θαύματα ἐν τῇ ζωῇ του ὄχι
μόνον ζῶν ἐν Ρώμῃ ἀλλὰ καὶ μετὰ θάνατον, τὸ δὲ ἱε-
ρόν σκηνωμά του· εἶναι πηγὴ ἱαμάτων.

Ἐκεῖνο ὅμως τὸ ὁποῖον θέλει νὰ τονίσει ἡ μικρὰ
αὕτη στήλη εἶναι πῶς ὁ ἅγιος Ἰουστίνος ὁ φιλόσο-
φος εἶναι ἓνας φοβερὸς καταπέλτης κατὰ τοῦ ἱστο-
ρικοῦ ὕλισμου, γράφει Κομμουνισμοῦ οἱ ὁποῖοι αἰ-
σχρῶς ἀπετόλμησαν νὰ χαρακτηρίσουν τὸν χρι-
στιανισμόν ὡς ἀνυπαρκτὸν πραγματικότητα ἢ
ὁποία ναρκώνει τὴν ἀνθρωπότητα μὲ ὄπιον. Ὁ
δεύτερος αἰὼν ποῦ ἐζησε ὁ ἅγιος Ἰουστίνος εἶναι
μία ἐκφαντῶρικὴ φωνὴ ποῦ τοὺς λέγει Προσέξτε

Κύριοι ἑσεῖς οἱ λησταί, μὴν καταφέρεσθε κατὰ τοῦ
Χριστιανισμοῦ διότι θὰ καταντήσετε «ἐξαίσια πτώ-
ματα» εἰς ὅλην τὴν ἀνθρωπότητα, ὅπερ ὡς γνωρί-
ζετε, ἔλαβε χώραν.

Γράφοντας τ' ἀνωτέρω πρέπει νὰ παρακαλέσω
τὴν ἀγάπην σας νὰ μὴν χαρακτηρισθῶ ὡς προσω-
πολάτρης πρὸς τὸν ἁγ. Ἰουστίνον, ἀλλὰ ὡς ἓνας
ταπεινὸς ἱκέτης ζητῶντας τὴν «θεῖαν του παράστα-
σιν» ἐνώπιον τοῦ Κριτοῦ μας ἢ ὁποία ὡς φαίνεται
δὲν θ' ἀργήσει ἐπὶ πολὺ νὰ ἐπακολουθήσῃ. Ὅλα
τὰ γεγονότα τὰ ὁποῖα ζῶμεν τὸν 20ον αἰῶνα βαδίζο-
ντες πρὸς τὸν 21ον εἶναι σαφὴ ὅτι ὁ Κύριος εἶναι
ἐγγύς, καὶ ὡς ἀναμένεται, αἰώνιος Κριτὴς ὅλης τῆς
ἀνθρωπότητος.

ΕΥΡΙΠΟΥ ΚΑΙ ΕΥΒΟΙΑΣ ΙΟΥΣΤΙΝΟΣ

ΕΥΧΑΙ

Ἡ Φωνὴ τῆς Ὁρθοδοξίας ἐκ-
φράζει θερμὰς εὐχὰς, ἐπὶ ὀνομα-
στηρίοις τοῦ ἱεράρχου Εὐρίπου
καὶ Εὐβοίας κ. Ἰουστίνου, τοῦ
καὶ τακτικοῦ συνεργάτου, ὅπως
ὁ Κύριος καταξιώσῃ αὐτόν τῆς
Ἐπουρανίου Βασιλείας Του.

ΑΓΙΟΙ ΑΠΟΣΤΟΛΟΙ

*«πάντων δέ καταπεσόντων ἡμῶν εἰς τὴν γῆν
ἤκουσα φωνὴν λαλοῦσαν πρὸς με καὶ λέγουσαν
τῇ Ἑβραϊδὶ διαλέκτῳ Σαούλ Σαούλ, τί με διώ-
κεις; σκληρόν σοι πρὸς κέντρα λακτίζειν».*

Ἐντός ὀλίγων ἡμερῶν ἡ ἀγία μας Ἐκκλησία θά ἑορτάσει τὴν 29ην Ἰουνίου τὴν μνήμην τῶν Πρωτοκορυφαίων Πέτρου καὶ Παύλου καὶ τὴν ἐπομένην τῶν Δώδεκα Ἀποστόλων καὶ σὺν ταπεινός ἱερεὺς ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ παρακινεῖται νὰ γράψω ὀλίγα τινὰ γιὰ αὐτές τίς ὑψιστές μορφές τῆς Ὁρθοδόξου λατρείας. Διὰ τὴν πλήρη γραφὴν αὐτῶν τῶν θείων καὶ ἁγίων ἀναστημάτων δὲν ἐπαρκοῦν τόμοι οἱ ὅποιοι θά ἡδύνατο νὰ γεμίσουν ὅλον τὸν κόσμον, διὰ νὰ ἐνθυμηθῶμεν τὴν ρῆσιν τοῦ ἁγ. Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ του.

Ἄς ἀρχίσωμεν κατ' ἀμυδρόν τρόπον νὰ περιγράψωμεν τὸν πρῶτον μέγα Ἀπόστολον τὸν Σίμωνα τὸν ἐπικληθέντα ἀπὸ τὸν Κύριον Πέτρον ὅστις καθ' ἃ ἐπηγγεῖλατο ὁ Κύριος ὅτι πάνω σέ αὐτὴν τὴν ὁμολογίαν θά οἰκοδομοῦσε τὸ μέγιστον οἰκοδόμημα τῆς ἀνθρωπότητος πού λέγεται Ὁρθοδοξία (Ματθ. ιστ' 18):

«ἐγὼ δέ σοι λέγω ὅτι σὺ εἰ Πέτρος, καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσω μου τὴν ἐκκλησίαν, καὶ πύλαι ἁδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς».

Καίτοι προχωρημένος εἰς ἡλικίαν ὁ Πέτρος ψαρᾶς τῆς λίμνης Γεννησαρέτ ἐκρίθη ἀπὸ τὸν Ἰησοῦν ὡς κατάλληλόν πρόσωπον διὰ νὰ ψαρέψῃ τὴν ἀνθρωπότητα ὅπερ καὶ ἐγένετο, ἐπικληθεὶς παρὰ τῆς Ἐκκλησίας Πρωτοκορυφαῖος.

Δεύτερος πρωτοκορυφαῖος Ἀπόστολος εἶναι ὁ διώκτης Σαῦλος ὁ ὁποῖος ὕστερα ἀπὸ εἴκοσι ἔτη μετὰ τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Κυρίου προεχειρίζετο ἀπὸ τὸν Κύριον ὡς Ἀπόστολος τῶν Ἑθνῶν (Πράξ. κστ', 14): Εἰς αὐτόν ὀφείλεται ἡ μεγίστη ἀλήθεια τὸ ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι Ἐκεῖνος πού τὸν ἐκάλεσε καὶ τὸν διορίζει ὡς Ἀπόστολον τῶν Ἑθνῶν ὅπερ καὶ ἐγένετο. Ὁ θεῖος βίος τοῦ Παύλου δι' αὐτοὺς πού εὐρίσκονται ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ εἶναι θαυμαστός διότι παρ' ὅλους τοὺς λιθοβολισμούς πού ὑπέστη παρ' ὅλα τὰ ναυαγία του ἢ τὸν κατατρεγμὸν του ἀπὸ ληστές καὶ ἀνθρώπους, μέσα στὴν Ἐκκλησίαν, αὐτὸς ὁ Παῦλος στέκει στύλος καὶ ἐδραῖωμα ὁλόκληρης τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας.

Γράφοντας ὁμως διὰ τοὺς ἀνωτέρω δὲν θά προσθέσωμεν παρὰ πολλὰ διὰ τοὺς ἄλλους Δώδεκα Ἀποστόλους, τοὺς ἐβδομήντα ἢ καὶ περὶ τοὺς Ἀποστόλους πλειάδα χριστιανῶν οἱ ὅποιοι διὰ μέσου

τοῦ χρόνου πού πλησίαζε τὰ πενήντα ἔτη μετὰ τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Κυρίου ἄλωσαν ὁλόκληρον τὴν ἀνθρωπότητα, οἱ περισσότεροι τῶν ὁποίων ἦσαν ἀγράμματοι καὶ ἄδαεῖς καὶ ὠμολόγουν ἐνώπιον αὐτοκρατόρων ὅτι εἶδαν τὸν Ἰησοῦν Ἀναστάντα ἐπὶ τεσσαράκοντα ἡμέρας συνέφαγαν μαζί του καὶ ἄκουσαν ἀπὸ τοῦ ἴδιο τοῦ στόματος Του «πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τὰ Ἑθνη...» κ.λ.π. καὶ τέλος τὸν εἶδαν ἀναληφθέντα ἐνδόξως εἰς τοὺς Οὐρανοὺς.

Μετὰ τὴν θείαν δύναμιν τὴν ὁποίαν ἔλαβον παρὰ τοῦ Παναγίου Πνεύματος κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς αὐτοὶ οἱ περιδεεῖς μαθηταὶ οἱ ἀγράμματοι καὶ πᾶμφτωχοι, ἀνέτρεψαν τὴν φρικτὴν εἰδωλολατρείαν τῶν Ἑθνῶν, κατήγγησαν τὸν Ἰουδαϊσμόν καὶ ἀπεδείχθησαν γίγαντες τῆς ὁμολογίας ὅτι Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι Θεὸς καὶ ὅτι εἶναι τὸ δεῦτερον πρόσωπον τῆς Ἀγ. Τριάδος συνάναρχος μετὰ τὸν Πατέρα καὶ τὸ Ἅγ. Πνεῦμα οἱ Δημιουργοὶ τοῦ παντός.

Ἄς παρακαλέσω λοιπὸν καὶ ἐγὼ ὁ ἐλάχιστος τῶν ἐλαχίστων τοῦ χριστιανικοῦ θυσιαστηρίου ὁ Ἀναστάς Κύριος νὰ μᾶς καθοδηγήσῃ ἐν ὅλῃ τῇ ζωῇ μας, κατὰ δὲ τὴν ἡμέραν τῆς παλιγγενεσίας νὰ τύχωμεν τοῦ ἀπειρίου ἐλέους Του.

ΑΡΧΙΜ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ



ΜΕ ΠΡΟΣΟΧΗ ΚΑΙ ΣΥΝΕΣΗ

Είναι αλήθεια ότι η περίοδος του καλοκαιριού, είναι περίοδος ανάπαυσης για πολλούς ανθρώπους ξενιασιās, ξεκούρασης καί φυσικῶν ἀπολαύσεων. Γενικά ὁ ἄνθρωπος προσπαθεῖ τὴν περίοδο αὐτὴ νὰ ἀνασυγκροτήσῃ τὶς σωματικὲς του δυνάμεις, καί μάλιστα μετὰ ἀπὸ ἓνα κουραστικὸ χειμῶνα γιὰ νὰ μπορεῖ νὰ ξαναρχίσῃ μὲ περισσότερὴ ζωντάνια καὶ ζωτικότητα τὴν ἐργασία του, καί νὰ ξαναμπῇ στὴν παλαίστρα τῆς ζωῆς. Κατ' ἀρχάς φαίνεται πολὺ, φυσικὸ γιὰτὶ ὁ ἄνθρωπος πραγματικὰ κουράζεται, καί ἔχει ἀνάγκη σωματικῆς ἀλλὰ καί πνευματικῆς ξεκούρασης.

Ὅμως ἐπειδὴ τὸ καλοκαίρι κρύβει καί ἐγκυμονεῖ πολλοὺς κινδύνους εἶναι καλὸ ὁ ἄνθρωπος καὶ μάλιστα ὁ χριστιανὸς νὰ προσέξῃ πολλὰ πράγματα, ἐάν βεβαίως δὲν θέλῃ νὰ βλάψῃ τὴν ψυχικὴ του ὑγεία καὶ ἐάν δὲν θέλῃ αὐτὴ ἡ περίοδος τοῦ καλοκαιριοῦ, νὰ ἀποβῇ περίοδος πραγματικῆς ψυχικῆς καὶ σωματικῆς κουράσεως, μὰ προπαντός, ἀβλεψίας, ἀπροσεξίας, σωματικῆς ἀποχαλίνωσης, ξεφάντωματος ἡθικῆς ἀποχρειώσεως καί γενικά ψυχικοῦ σκοταδισμοῦ καὶ ἀποτελματώσεως. Ἡ περίοδος τοῦ καλοκαιριοῦ, εἶναι εὐπερίστατος διὰ τὴν ἁμαρτία. Ὁ ἄνθρωπος, ὁ ἀπρόσεκτος ἄνθρωπος ἐπιδίδεται εὐχερέστερα σέ ὅτι τὸν εὐχαριστεῖ (π.χ.). Τὸ ντύσιμό του προκλητικὸ, σέ ὅλες τὶς ἐκφάνσεις τῆς καθημερινότητος καί ἰδιαίτερα στὰ λουτρά (μπάνια θαλάσσης ἐκεῖ βρίσκεται ἡ μεγαλύτερη προκλητικότητα), οἱ διασκεδάσεις του πού εἶναι περισσότερες (ξενύχτια κλπ.) Τὸ φαγητό του, ἡ συμπεριφορά του καὶ ἰδιαίτερα αὐτοὶ πού κάνουν διακοπὲς δὲν προσέχουν προκαλοῦν αὐτοὺς οἱ ὅποιοι θέλουν ἀληθινὰ αὐθεντικά καί χριστιανικά νὰ περάσουν τὶς διακοπὲς χωρὶς νὰ ἁμαρτήσουν ἄνθρωποι οἰκογενειάρχαι μὲ παιδιά πολλές φορές μετανοιῶνουν γιὰ τὶς διακοπὲς τους, γιὰτὶ τὰ παι-

διά τους παρουσίασαν ἀλλοιώσεις στὴν συμπεριφορά, ἢ ἀκόμα περισσότερο ὅτι ἔχασαν κυριολεκτικὰ τὸν χαρακτήρα τους καί ἄλλαξαν παντελῶς μετὰ ἀπὸ κάποιες διακοπὲς.

Ἀδελφοί μου ὁ Μεγάλος μας Ἀπόστολος Παῦλος μᾶς προτρέπει καί μᾶς νουθετεῖ (Βλέπετε οὖν πῶς ἀκριβῶς περιπατεῖτε μὴ ὡς ἄσοφοι ἀλλ' ὡς σοφοί). Καί ἀσφαλῶς αὐτὸ ἰσχύει γιὰ κάθε Χριστιανό, πού ἔχει συνειδητὴ ζωὴ ὅχι ὁ κατὰ θεωρίαν χριστιανός, ὁ Χριστιανός πού ἀγαπάει τὸν Θεόν, πού φοβεῖται τὸν Θεόν (μὲ τὴν ἐννοία τῆς ἀγάπης καί τοῦ σεβασμοῦ). Τὸν Χριστιανὸν ἐκείνον πού θέλει νὰ διᾶγῃ τὴν ζωὴν του σύμφωνα μὲ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ πού θέλει πραγματικὰ νὰ κάνει κατὰ Θεόν διακοπὲς καί ἡ ξεκούραση στὴν ἐξοχὴ νὰ ἀποβῇ πραγματικὰ ὀφέλιμη. Μια ἀπροσεξία μπορεῖ νὰ στοιχίσῃ τὴν ψυχικὴ μας σωτηρία, μὴ παρασυρόμεθα ἀπὸ τὶς σειρήνες τοῦ σύγχρονου κόσμου, πού μόνο φθορὰ μπορεῖ νὰ μᾶς δώσουν, (ὁ κόσμος ὅλος ἐν τῷ πονηρῷ κεῖται). Ἐπομένως προσοχὴ καί ἐπαγρύπνησις ὅλων τῶν ψυχικῶν καί πνευματικῶν φυλακίων μας, γιὰτὶ ὁ ἐχθρὸς παραμονεύει παντοῦ καί εἶναι ἔτοιμος νὰ μᾶς ρίξῃ στὴν ἁμαρτία εὐκόλα ἐάν δὲν προσέξουμε. Καί ἐπειδὴ ὁ ἄνθρωπος ἔχει αὐτὴν τὴν κλίσιν καί τὴν ροπὴ πρὸς τὸ κακὸ καί τὴν ἁμαρτία γίνεται περισσότερο εὐόλιστος καὶ εὐεξάπλητος καὶ εὐπερίστατος, ἰδιαίτερα τὴν περίοδον τοῦ θέρους. Προσοχὴ λοιπὸν ἀδελφοί μου στὶς αἰσθήσεις στὸ μυαλό μας στὴν καρδιά μας στὶς σκέψεις μας, στὶς κρίσεις μας, στὶς ἀποφάσεις μας, στὶς ἐπιλογές μας ἐάν δὲν θέλουμε νὰ χάσουμε ὅτι μὲ τόσο κόπο καὶ μόχθο οἰκοδομοῦμε στὸν πνευματικὸ μας τομέα. Ὁ Κύριος μᾶς θέλει πάντας ἄνθρώπους σωθῆναι, ὅμως στὴν δικὴ μας προαίρεση ἐγκεῖται ἡ σωτηρία μας. Προσοχὴ λοιπὸν ἀδελφοί μου μὰ προπαντός Σύνεση.

ΑΡΧΙΜ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ ΒΑΡΚΑΣ



ΛΟΓΟΣ

**ΕΙΣ ΤΗΝ ΘΕΙΑΝ ΑΝΑΛΗΨΙΝ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙ-
ΣΤΟΥ ΕΚΦΩΝΗΘΕΙΣ ΥΠΟ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΚΑΘΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΚΑΙ ΣΕΒΑΣΜΙΑΣ
ΜΟΝΗΣ ΤΟΥ ΕΣΦΙΓΜΕΝΟΥ ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΟΥ Κ.Κ. ΕΥΘΥΜΙΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΟΡΤΗΝ
ΚΑΙ ΠΑΝΗΓΥΡΙΝ ΤΗΣ ΘΕΙΑΣ ΑΝΑΛΗΨΕΩΣ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1994.**

Πανοσιώτατοι, ὁσιώτατοι πατέρες, ἀγαπητοί ἐν Χριστῷ Ἀδελφοί καὶ Προσκυνηταί.

«Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εὐλογεῖν Αὐτόν αὐτούς, διέστη ἀπ' αὐτῶν, καὶ ἀνεφέρετο εἰς τὸν οὐρανόν».¹

Ἡ Ἱερά καὶ Σεβασμία ἡμῶν Μονὴ τοῦ Ἐσφιγμένου τὴν σήμερον ἡμέραν πανηγυρίζει χαρμωδῶς ἐορτάζουσα τὴν θεϊαν Ἀνάληψιν τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Μέγα τό ἐν αὐτῇ μυστήριον ὄντως καὶ ὑπερφυές, διότι ἡ ἀνθρώπινος φύσις ἀναβιβάζεται ὑπεράνω τῶν οὐρανῶν ὡς γέγραπται ὑπὸ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου λέγοντος: «καὶ ὄντας ἡμᾶς νεκροὺς τοῖς παραπτώμασι συνεζωοποίησε τῷ Χριστῷ· χάριτι ἐστε σεσωσμένοι· καὶ συνήγειρε καὶ συνεκάθισεν ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ».²

Ἡξιώθημεν καὶ ἐφέτος χάριτι τοῦ ἐν Δόξῃ Ἀναληφθέντος Κ.Η.Ι. Χριστοῦ, διὰ πρεσβειῶν τῆς Ὑπερευλογημένης Κυρίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ Ἀειπαρθένου Μαρίας συνηγμένοι ἐπὶ τό αὐτῷ, ἵνα συνεορτάσωμεν τό μέγα γεγονός τῆς Θείας Ἀναλήψεως, ἀποδίδοντες ἐν ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς τὴν ὀφειλομένην υἱικὴν εὐγνωμοσύνην πρὸς τὸν Ἀναληφθέντα Κύριον.

Ἡ Ἀνάληψις τοῦ Κυρίου ἐπραγματοποιήθη τεσσαράκοντα ἡμέρας μετὰ τὴν ἐκ νεκρῶν τριήμερόν Του Ἀνάστασιν. Ἐλαβε χώραν εἰς τό ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, πού εὐρίσκεται ὀλίγον ἔξω τῆς Ἱερουσαλὴμ ἐνώπιον τῶν Ἁγίων Αὐτοῦ Μαθητῶν καὶ Ἀποστόλων, προεξαρχούσης τῆς Παναχράντου Μητρὸς Αὐτοῦ τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ Ἀειπαρθένου Μαρίας.

Φαῖδρά καὶ ὄντως χαρμώδης ἡ σημερινὴ πανηγυρίς· καὶ τί ἄλλο ἐορτάζομεν, παρά τὴν ἀνωτάτω τιμὴν καὶ ὕψωσιν τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως; τί ἄλλο παρά τῶν ἐορτῶν τὴν καλλονὴν καὶ εὐπρέπειαν; καθὼς ὁ ἱερός Ἐπιφάνιος ὀνομάζει ταύτην τὴν ἐορτὴν καὶ τοιαύτης ἐορτῆς τί ἄλλο χαρμωδυνώτερον;

Ἀλλὰ τὸν ἀσυλλήπτου ἐκτάσεως θρίαμβον καὶ τὴν ἀπερίγραπτον δόξαν τῆς Ἀναλήψεως ποῖος νὰ περιγράψῃ καὶ μέ ποῖους λόγους, μέ ποῖας εἰκόνας νὰ παρουσιάσῃ; Οἱ Ἱεροὶ Εὐαγγελισταὶ ἐπιχειροῦν νὰ μᾶς παραστήσουν τό ἀμήχανον μεγαλεῖον τῆς θείας τοῦ Σωτῆρος Ἀναλήψεως ὡς ἑξῆς. Ὁ Εὐαγ-

γελιστὴς Μάρκος μᾶς λέγει: «Ὁ μὲν οὖν Κύριος μετὰ τό λαλῆσαι αὐτοῖς ἀνελήφθη εἰς τὸν οὐρανόν καὶ ἐκάθισεν ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ».³ Ὁ δὲ Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς εἰς μὲν τό Εὐαγγέλιόν του μᾶς ἀναφέρει, ὅτι μετὰ τὰς τελευταίας ὁδηγίας Του πρὸς τοὺς μαθητὰς ὁ Κύριος: «Ἐξήγαγε δὲ αὐτοὺς ἔξω ἔως εἰς Βηθανίαν, καὶ ἐπάρας τὰς χεῖρας Αὐτοῦ εὐλόγησεν αὐτούς καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εὐλογεῖν Αὐτόν αὐτοὺς διέστη ἀπ' αὐτῶν καὶ ἀνεφέρετο εἰς τὸν οὐρανόν».⁴ Εἰς δὲ τὰς πράξεις τῶν Ἀποστόλων μᾶς λέγει πλατύτερα: «Καὶ ταῦτα εἰπὼν βλεπόντων αὐτῶν ἐπήρθη καὶ νεφέλη ὑπέλαβεν Αὐτόν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν, καὶ ὡς ἀτενίζοντες ἦσαν εἰς τὸν οὐρανόν πορευομένου Αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ ἄνδρες δύο παρεστήκεισαν αὐτοῖς ἐν ἐσθῇτι λευκῇ, οἱ καὶ εἶπον· ἄνδρες Γαλιλαῖοι, τί ἐστήκατε ἐμβλέποντες εἰς τὸν οὐρανόν; Οὗτος ὁ Ἰησοῦς ὁ Ἀναληφθεὶς ἀφ' ὑμῶν εἰς τὸν οὐρανόν, οὕτως ἐλεύσεται, ὃν τρόπον ἐθεάσασθε Αὐτόν πορευόμενον εἰς τὸν οὐρανόν».⁵

Ἡ Ἁγία Ἀνάληψις τοῦ Κ.Η.Ι. Χριστοῦ εἶναι τό τέλος καὶ συμπέρασμα ὅλων τῶν Δεσποτικῶν ἐορτῶν, ὅπως ἀκριβῶς ὁ Εὐαγγελισμὸς εἶναι ἡ ἀρχὴ καὶ τό κεφάλαιον τῶν ἐορτῶν αὐτῶν. Ἐκεῖνη μὲν εἶναι ἡ κατάβασις τοῦ Θεοῦ Λόγου ἀπὸ τὸν οὐρανόν εἰς τὴν γῆν· αὕτη δὲ εἶναι ἡ ἀνάβασις τοῦ Θεοῦ Λόγου ἀπὸ τὴν γῆν· εἰς τὸν οὐρανόν· ἐκεῖνη εἶναι τό προσίμιον, αὕτη δὲ εἶναι ὁ Ἐπίλογος τοῦ Παγκαλλεστάτου, τοῦ σωτηριωδεστάτου καὶ παγκοσμίου λόγου τῆς περὶ ἡμᾶς τοῦ Θεοῦ Λόγου Οἰκονομίας. Τότε μὲν Αὐτὸς ἐκατέβη ἀπὸ τὸν οὐρανόν εἰς τὴν γῆν γυμνὸς ἀπὸ σάρκα, τώρα δὲ ἀναβαίνει ἀπὸ τὴν γῆν εἰς τὸν οὐρανόν φορῶν τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν.

Καθὼς ὁ αἰσθητὸς ἥλιος ἐκβαίνει ἀπὸ τό ἐνα ἄκρον τοῦ Οὐρανοῦ (ἀπὸ τὴν Ἀνατολήν) καὶ καταντᾷ πάλιν εἰς τό αὐτὸ ἄκρον (εἰς τὴν Ἀνατολήν). «Ἀπ' ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ ἡ ἐξοδος Αὐτοῦ, καὶ τό κατάντημα αὐτοῦ ἔως ἄκρου τοῦ Οὐρανοῦ».⁶ Οὕτω ὁ Μονογενὴς Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ἀνατείλας πρὸ αἰώνων ἀπὸ τὸν ὑπερούσιον καὶ ὑπέρφωτον κόλπον τοῦ Πατρὸς ὡς νοητὸς ἥλιος, κατήλθεν εἰς τὴν γῆν, καὶ σαρκωθείς ἐκ τῆς ἁγίας Παρθένου καὶ Θεοτόκου Μαρίας, ἐγίνε τέλειος ἄνθρωπος· ἔπειτα πληρώσας πανσόφως ὅλην τὴν ἐνσαρκὸν αὐτοῦ Οἰκονομίαν, σήμερον ἀνέρχεται εἰς τὸν οὐρανόν,

καί καταντᾶ πάλιν εἰς τόν αὐτόν κόλπον τοῦ Ἀνάρχου Πατρός Του· ὅθεν ἔλεγεν ὁ Γλυκύς Ἰησοῦς· «Ἐξῆλθον παρά τοῦ Πατρός καί ἐλήλυθα εἰς τόν κόσμον· πάλιν ἀφήμι τόν κόσμον καί πορεύομαι πρὸς τόν Πατέρα»⁷. Πλὴν, ἂν καί ἐξῆλθεν ἀπὸ τόν Πατέρα· καί ἐγένεν ἄνθρωπος, δέν ἀφῆκεν ὅμως ποτέ Αὐτόν· ἐπειδὴ συγκατάβασις μὲν αὐτοῦ ἐγένε δι' ὑπερβολὴν ἀγαθότητος, οὐχὶ δὲ μετάβασις τοπικὴ! Ἴδιον γάρ τῶν ὑλικῶν καί πεπερασμένων εἶναι νά μεταβαίνουν ἀπὸ τόπου εἰς τόπον, οὐχὶ δὲ καὶ τῶν αὐλῶν καί ἀπείρων, ὁποῖος εἶναι ὁ Θεός.

Διὰ τοῦτο ἄς εὐφρανθῶμεν σήμερον, ἄς εὐφρανθῶμεν καί ἡμεῖς, ἐν Χριστῷ ἡγαπημένοι μου ἀδελφοί, βλέποντες τὴν φθαρτὴν καί θνητὴν ἡμῶν φύσιν τὴν κρημνισθεῖσαν ἀπὸ τόν Παράδεισον νά ἀναβαίνει ἐν τῷ Χριστῷ ἀφθαρτος καί ἀθάνατος καί μετὰ δόξης μεγάλης εἰς τοὺς οὐρανοὺς· ἄς πανηγυρίσωμεν λαμπρῶς καί ἄς ἐορτάσωμεν, στοχαζόμενοι ὅτι ἡ καθ' ἡμᾶς οὐσία, ἡ καταβάσα μέσα εἰς τὰ τοῦ Ἀδου βάραθρα, ἀναβαίνει σήμερον ὑπεράνω τῶν Ἀγγέλων, τῶν Ἀρχαγγέλων καί τῶν Ἀρχῶν· ὑπεράνω τῶν ἐξουσιῶν, Δυνάμεων καί κυριοτήτων· ὑπεράνω τῶν Σεραφίμ, Χερουβίμ καί τῶν Θρόνων. Τί λέγω; ἡ ἰδική μας ἀνθρωπίνη φύσις ἡνυμένη οὐσα καθ' ὑπόστασιν τῷ Θεῷ Λόγῳ, ἀναβαίνει σήμερον ἐπάνω ἀπὸ κάθε ἄλλο τάγμα Ἀγγελικόν. Μυστήριον τώρα μὲν ἀγνωστον εἰς ἡμᾶς, τότε δὲ ἐν τῷ μέλλοντι αἰῶνι ἔχει νά φανερωθῇ, ὡς λέγει ὁ μακάριος Ἀπόστολος Παῦλος· «καί τί τό ὑπερβάλλον μέγεθος τῆς δυνάμεως Αὐτοῦ εἰς ἡμᾶς τοὺς πιστεύοντας κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ κράτους τῆς ἰσχύος αὐτοῦ, ἣν ἐνήργησεν ἐν τῷ Χριστῷ ἐγείρας αὐτόν ἐκ νεκρῶν, καί ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ αὐτοῦ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις, ὑπεράνω πάσης Ἀρχῆς καί Ἐξουσίας καί Δυνάμεως καί Κυριότητος καί παντός ὀνόματος ὀνομαζομένου οὐ μόνον ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, ἀλλὰ καί ἐν τῷ μέλλοντι»⁸.

Ἐάν τό ἔργον τοῦ Θεανθρώπου ἐτελείωνε μέ τὴν λαμπροφόρον Ἀνάστασιν, θά ἦτο καί πάλιν μέγα. Ἀλλ' ὁ Κύριος δέν ἠρέεσθη νά μᾶς προσφέρῃ μόνον τὰ δῶρα τῆς Ἀναστάσεως, ὅσον μεγάλα καί ἂν ἦσαν. Ἐπροχώρησε πολὺ περισσότερον.

Μέ τὴν λαμπρὰν νίκην ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ καί τὴν τριήμερον Ἀνάστασιν Του ἀνελήφθη εἰς οὐρανοὺς ἐν σώματι καί ἐκάθισε θριαμβευτὴς εἰς τὰ δεξιὰ τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ Πατρός, θεώσας τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν.

Ἐπὶ πλέον ὁ ἄνθρωπος χάρις εἰς τὴν θεῖαν Ἀνάληψιν ἔχει τὴν δυνατότητα διὰ προσωπικὴν θέωσιν, ἡ ὁποία μᾶς προσφέρεται, κατὰ χάριν βεβαίως, ἀπὸ τόν Νικητὴν τοῦ θανάτου καί τοῦ Ἀδου. Λέγει ὁ Μέγας Βασιλεὺς· ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς δέν ἠρέεσθη μόνον εἰς τό νά μᾶς δώσῃ ζωὴν, ἐνῷ

ἡμεῖς εἴμεθα νεκροί, «ἀλλὰ καί θεότητος ἀξίωμα ἐχαρίσατο, καί ἀναπαύσεις ἡτοίμασεν αἰωνίους», τῶν ὁποίων τό μέγεθος τῆς εὐφροσύνης δέν δύναται νά συλλάβῃ ἡ ἀνθρωπίνη-διάνοια.⁹

Ὁ Ἀναληφθεὶς Κύριος δέν ἐγκατελείπει τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν, ἡ ὁποία ἐνίκησε δι' αὐτοῦ τόν θάνατον, ἀλλὰ τὴν συμπαλαμβάνει καί τὴν ἀναβιβάζει εἰς τοὺς οὐρανοὺς. Ἐξ ἄλλου δι' αὐτό ἀπεριεβλήθη ἐξ ἀρχῆς τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν, ὅχι διὰ νά τὴν ἀφήσῃ πάλιν, «ἀλλ' ὡς διὰ παντός ἐξῶν μεθ' ἐαυτοῦ», διὰ νά τὴν ἔχῃ πάντοτε μαζί του¹⁰. Ἔτσι ἡ ἀνθρωπίνη φύσις ὅχι μόνον ἀπηλλάγη ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν· ὅχι μόνον ἡγιάσθη καί ἐνεδυναμώθη· ὅχι μόνον ἐγένετο οἰκεία τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' ἀνέβη καί ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ¹¹.

Ὁ Κύριος μέ τὴν εἰς οὐρανοὺς ἐν σώματι Ἀνάληψιν Του ἐβεβαίωσεν δύο μεγάλας καὶ βαρυσήματους ἀληθείας διὰ τό σῶμα: α) Μὲ τό ἀναληφθέν τοῦτο σῶμα καί ἐν τῷ σώματι παραμένει εἰς τοὺς αἰῶνας· β) ἡ ἰδική του ἐν σώματι Ἀνάληψις εἶναι ὁ ἀρραβὼν τῆς ἀναστάσεως τῶν ἰδικῶν μας σωμάτων, ὑπὸ νέαν βεβαίως μορφήν, ἐνδεδυμένην ἀφθαρσίαν κατὰ τό ὑπόδειγμα τοῦ σώματος τοῦ Ἀναστάντος καί Ἀναληφθέντος Κυρίου¹².

Σήμερον λοιπὸν, τεσσαρακοστὴν ἀπὸ τῆς Ἀγίας Ἀναστάσεως Του ἡμέραν, ἐπισφραγίζων τὰς θαυμασίας ἐμφανίσεις Του ὁ Κύριος, παραλαμβάνει τοὺς μαθητὰς Του ἐξω τῆς πόλεως, εἰς τὴν Βηθανίαν, καί ἐπαναλαμβάνει τὴν πρὸς αὐτοὺς τὴν παρήγορον διαβεβαίωσιν: «ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ Παράκλητος ὃν ἐγὼ πέμψω ὑμῖν παρὰ τοῦ Πατρός, τό Πνεῦμα τῆς ἀληθείας ὃ παρὰ τοῦ Πατρός ἐκπορεύεται, ἐκεῖνος μαρτυρήσει περὶ ἐμοῦ»¹³.

Διὰ τοῦτο καί ἡμεῖς συνήλθομεν αὐτὴν τὴν ἡμέραν ἀδελφοί μου εὐλαβεῖς πανηγυρισταὶ τῆς ἱερᾶς αὐτῆς πανηγύρεως, ἵνα δοξολογήσωμεν ἐν κατανύξει ψυχῆς τὸν ἀφ' ἡμῶν Ἀναληφθέντα Θεάνθρωπον Λυτρωτὴν, νά γίνωμεν κοινωνοὶ τῆς εὐλογίας καί τῆς Χαρίτος Του, ἐνωτιζόμενοι ἀπὸ τοῦ ἀψευδοῦς στόματός Του τὴν γλυκεῖαν ἐπαγγελίαν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νά ἀντλήσωμεν στήριξιν πολύτιμον εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς Ὁρθοδόξου Χριστιανικῆς ζωῆς καί ὁμολογίας.

Πόσον πολύτιμον πράγμα διὰ τὴν ἁμαρτωλὸν ἀνθρωπίνην ζωὴν, νά προβάλλῃ ἐμπρὸς τῆς τόσον καθαρὸς ὁ δρόμος τῆς ἀγιοσύνης, ὁ δρόμος τοῦ φωτός, ὁ δρόμος τοῦ οὐρανοῦ! Ὁ ἄνθρωπος εἶναι σῶμα καί ψυχὴ. Ὁ ἄνθρωπος δύναται διὰ τῆς πνευματικῆς ζωῆς νά γίνῃ ὑπόπτερος, νά λυτρωθῇ ἀπὸ ὅ,τι χθαμαλὸν καί γήινον· νά φθάσῃ τοὺς οὐρανοὺς. Ἰδοὺ ποῖος εἶναι ὁ ἀνώτερος προορισμὸς του, ἡ ὑψηλότερα βαθμὶς, τὴν ὁποίαν καλεῖται νά ἀναβῇ, ἡ ἀγιωτέρα κατάκτησις, τὴν ὁποίαν ἔχει νά

κάμη εις τόν φθαρτόν καί πρόσκαιρον τούτον κόσμον. Καί πρός τήν θάνατον αὐτήν κατάκτησιν, θαυμάσιαν καί ἐμπράγματον παρακέλευσιν ἀποτελεῖ ἡ Ἀνάληψις τοῦ Κυρίου, ἡ ὁποία δι' αὐτό καί δέν θά παύσῃ ποτέ νά πλημμυρίζῃ ἀπό συγκίνησιν καί φῶς κάθε ἀγνήν ὀρθόδοxon χριστιανικήν ψυχήν.

Ἄλλ' ὑπέρ τήν σωματικήν καί ὑλικήν ἀνάβασιν, ἡ ψυχὴ μας, ὡς κάμη μίαν ἄλλην ἀνάβασιν πνευματικήν. Πλημμυρισμένη ἀπό τό φῶς καί τήν χάριν τῆς ἀγίας αὐτῆς Ἡμέρας, ὡς αἰσθανθῇ ὅλην τήν παραμυθίαν καί χαράν, τήν ὁποίαν ἔχει νά δώσῃ καί εἰς ἡμᾶς ἡ ἀψευδὴς ἐπαγγελία, ὅτι ἡ χάρις τοῦ Παναγίου Πνεύματος πάντοτε θα φωτίζῃ τὰς ἡμέρας τῆς παρούσης προσκαιροῦ ζωῆς καί θά μᾶς στηρίξῃ εἰς τήν ὁδόν τῆς Ἀληθείας.

Εἴμεθα οἱ Ὀρθόδοξοι χριστιανοί, καί ἡμεῖς, μαθηταί τοῦ Χριστοῦ. Αὐτό τοῦλάχιστον τό ὄνομα φέρομεν. Καί ὀφείλομεν ἀναμφιβόλως νά εἴμεθα οἱ πιστοί καί ἀφοσιωμένοι μαθηταί Του. Ἐν τῇ πραγματικότητι ὅμως, δυστυχῶς, συνεχῶς ἀρνούμεθα τόν Γλυκύτατόν μας Ἰησοῦν. Ἄν ὄχι μέ τήν γλώσσαν μας, πάντως Τόν ἀρνούμεθα μέ τὰ ἔργα μας. Καί ἐμφανίζεται ἡ ζωὴ μας, ἡ ὁποία ἐν παντί καί πάντοτε ἐπρεπ νά ἀντικατοπτρίζῃ τό φῶς τῆς Ὀρθοδόξου χριστιανικῆς ἀγιότητος, ἐμφανίζεται, διὰ τοὺς περισσότερους, ὡσάν μία συνεχῆς ἀρνήσις τοῦ Γλυκυτάτου Σωτῆρος Χριστοῦ καί τῶν ἁγίων διδασμάτων Του.

Ὁμολογῶ ἀληθινά τόν Κ.Η.Ι. Χριστόν σημαίνει: Θεμελιώνω τήν ζωὴν μου ἐπάνω εἰς τὰ ἀθάνατα διδάγματα τῆς Εὐαγγελικῆς Του ἀληθείας. Γεμίζω τήν Ὀρθόδοxon χριστιανικήν μου καρδίαν ἀπό τήν ἀγάπην, καί μόνον ἀπό τήν ἀγάπην Του. Καί κάμνω πραγματικότητα τήν ἐπιγραμματικήν παραγγελίαν Του, ἡ ὁποία μέ ὅλον τό μεγαλεῖον τῆς ἀντηχεῖ ἀπό τὰ βάθη τῶν αἰώνων πρός κάθε ὀρθόδοxon χριστιανικήν ψυχήν: «Οὕτω λαμψάτω τό φῶς ὑμῶν ἐμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσι τὰ καλά ὑμῶν ἔργα καί δοξάσωσι τόν Πατέρα ὑμῶν τόν ἐν τοῖς οὐρανοῖς».¹⁴

Διερχόμεθα χαλεπὰς ἡμέρας, καί ὡς Ἐκκλησία καί ὡς ἔθνος. Δέν βλέπετε τί γίνεται τήν σήμερον εἰς τήν Οἰκουμένην; Ὁ Θεός ὑβρίζεται. Ἡ ἀρετὴ ἀτιμάζεται. Ὁ Μοναχισμός διασύρεται. Ἡ Ὀρθόδοξος πίστις πολεμεῖται. Ἡ ἀλήθεια διώκεται. Ἡ οἰκογένεια διαλύεται. Ἡ ἀμαρτία νομοθετεῖται. Ἡ παρανομία ἐπιβάλλεται. Ὁ κλῆρος διαπομπεύεται. Ψυχαὶ φονεύονται καί κόλασις, παρούσα καί μέλλουσα, ἀπειλεῖται. Διότι «τὰ ὀψώνια τῆς ἀμαρτίας θάνατος», λέγει ὁ Θεός.¹⁵

Ἡ οἰκουμενιστικὴ πλημμύρα κατακλύζει ἤδη τὰς κατὰ τόπους Ὀρθοδόξους Ἐκκλησίας. Οἱ ἐξ Ὀρθοδόξων οἰκουμενισταὶ ἠνώθησαν πλέον ἐν τῇ

πράξει μετὰ τῶν αἰρετικῶν παπικῶν καί Μονοφυσιτῶν. Οἱ νεοφανεῖς «ἅγιοι πατέρες» ἀπεφάνθησαν εἰς τό ΣΑΜΠΕΖΥ (Σεπτέμβριος 1990) ὅτι: «οἱ δύο οἰκογένειες (Ὀρθόδοξοι καί Μονοφυσίτες) ἀποδέχονται τίς τρεῖς πρώτες Οἰκουμενικὲς Συνόδους, οἱ ὁποῖες ἀποτελοῦν τήν κοινήν μας κληρονομία... (ἄρθρον 8ον). Ἐπίσης «ἔχομεν τώρα κατανοῆσαι σαφῶς ὅτι καί οἱ δύο οἰκογένειες διετήρησαν πάντοτε πιστῶς τήν αὐτὴν αὐθεντικὴ Ὀρθόδοξη Χριστολογικὴ πίστις καί τήν ἀδιάκοπὴ συνέχεια τῆς Ἀποστολικῆς παραδόσεως... (ἄρθρον 9ον). Ἀκόμη, ὅτι «οἱ δύο οἰκογένειες συμφωνοῦν ὅτι ἡ ἄρσις τῶν ἀναθεμάτων καί τῶν καταδικῶν θά πραγματοποιηθῇ μέ βάση τήν συμφωνία ὅτι οἱ Σύνοδοι καί οἱ Πατέρες οἱ ὁποῖοι ἀνεθεματίσθηκαν καί κατεδικάσθηκαν στό παρελθόν δέν εἶναι αἰρετικοί». (ἄρθρον 10ον)¹⁶.

Τόν δὲ Ἰούνιον 1993 συναντήθηκαν Παπικοὶ καί «Ὀρθόδοξοι» στὴ Μπελεμέντιο Σχολή τοῦ Λιβάνου ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ «ἀρχιεπισκόπου» Αὐστραλίας Στυλιανοῦ Χαρκιανᾶκη καί συναποφάσισαν μεταξύ ἄλλων καί τὰ ἑξῆς: «Ἐκατέρωθεν ἀναγνωρίζεται ὅτι ὅσα ἐνεπιστεύθη ὁ Χριστὸς εἰς τὴν Ἐκκλησίαν Του - ὁμολογία τῆς Ἀποστολικῆς πίστεως, μετοχὴ εἰς τὰ αὐτὰ μυστήρια, κυρίως εἰς τὴν ΜΙΑΝ ἱερωσύνην τὴν τελοῦσαν τὴν μίαν θυσίαν τοῦ Χριστοῦ, ἀποστολικὴ διαδοχὴ τῶν ἐπισκόπων - δέν δύνανται νά θεωρηθοῦν ὡς ἀποκλειστικὴ ἰδιοκτησία μιᾶς τῶν ἡμετέρων Ἐκκλησιῶν. Εἶναι σαφές ὅτι ἐντὸς τοῦ πλαισίου τούτου ἀποκλείεται πᾶς ΑΝΑΒΑΠΤΙΣΜΟΣ» (ἄρθρον 13ον), καί συνεχίζουν «Διὰ τοῦτον ἀκριβῶς τόν λόγον ἡ Καθολικὴ Ἐκκλησία καὶ ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία ἀναγνωρίζουν ἑαυτὰς ἀμοιβαίως ὡς ΑΔΕΛΦΑΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ, ἀπὸ κοινοῦ ὑπευθύνους διὰ τὴν τήρησιν τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Θεοῦ» (ἄρθρον 14ον)¹⁷.

Παρατηροῦμεν ἐδῶ ἀγαπητοί μου ἐν Χριστῷ ἀδελφοί, πρωτοφανῆ ἀρνήσιν τῆς Ὀρθοδοξίας ὡσάν Κιβωτοῦ καί Ταμείου τῆς ἀληθείας ἐφ' ὅσον καί αἱρέσεις τῶν Παπικῶν καί τῶν Μονοφυσιτῶν ἐσχάτως καί τῶν Προτεστάντων καλοῦνται καθ' ὅμοιον τρόπον **κιβωτοὶ καί ταμεῖα** ἀληθείας.

Παρατηρεῖται τελεία διαστροφή τῆς Ἀποστολικῆς Παραδόσεως, ὕβρεις εἰς τοὺς Ἁγίους Πατέρας τῆς Ἐκκλησίας καί εἰς τὴν παραδοθεῖσαν πίστην, ἰσοδυναμοῦσαι μέ βλασφημίαν εἰς τό Πνεῦμα τό Ἅγιον, καθ' ὅσον τὰ συμφωνηθέντα ἀνατρέπουν ὁλοσχερῶς τὰ διὰ τῶν Ἁγίων Οἰκουμενικῶν Συνόδων ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι κεκυρωμένα.

Πάντα ταῦτα ἀβιάστως ἐξάγονται ἀπὸ τοὺς ὄρους τῆς συμφωνίας τοῦ Σαμπεζῦ ὡς ἐπίσης καί ἀπὸ αὐτὴν τοῦ Μπελεμέντ Λιβάνου καθ' ὅτι:

α) Καλοῦνται ὀρθόδοξοι, ἀνθρωποὶ ἀρνούμενοι

τέσσαρας (4ας) Ἀγίας Οἰκουμενικάς Συνόδους.
β) Ἀναιρούνται ἀποφάσεις καὶ κανόνες οἰκουμενικῶν Συνόδων διὰ κατεγνωσμένας αἵρέσεις καὶ διὰ συγκεκριμένους αἰρετικούς ἀποκεκομμένους καὶ ἀναθεματισμένους ἀπὸ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον καὶ ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ χρόνους μακροῦς, **μέ τὴν πρόφασιν ὅτι δὲν εἶναι αἰρετικοὶ καὶ ἐπομένως ἐλέγχονται ὡς ψευδεῖς οἱ Ἅγιοι Πατέρες καὶ αἱ Οἰκουμενικαὶ Σύνοδοι καὶ κατὰ συνέπειαν τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον τὸ δι' Αὐτῶν ἀποφανθέν!!**

γ) Ὀνομάζονται «ἀδελφαὶ Ἐκκλησίαι» καὶ μάλιστα οἰκονομοῦσαι τὴν σωτηρίαν τῶν πιστῶν τὰ ταμεῖα αὐτὰ τῶν κακοδοξιῶν καὶ δογματικῶν διαστροφῶν καὶ τὸ χειρότερον ὅλων

δ) Γίνεται προσπάθεια νὰ φανῇ ὅτι ὁ Κύριος ἐνεπιστεύθη αὐτὰ καὶ τὰ ἐπευλογεῖ εἰς τὰς «ἀδελφὰς Ἐκκλησίας», διότι, μᾶς λέγουν, ὅτι ἡ Ἀποστολικὴ Διαδοχὴ καὶ ἡ Ἱερωσύνη ἢ τελοῦσα τὴν Μίαν θυσίαν τοῦ Χριστοῦ εἶναι κοινὴ εἰς τὴν Ὁρθόδοξον καὶ τὰς αἵρέσεις. Ὅποια κατακόρυφος πτώσις θυμίζουσα τὸν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεσόντα! Πρόσχωμεν ἀδελφοί, πρόσχωμεν!

Ὁ ἀείμνηστος Κοσμάς Μοναχὸς Φλαμιᾶτος προφητικῶς ἔγραψε πρὸς τοὺς ἐν Ἀνωγύμῳ Ὁρει τοῦ Ἀθῶνος ἀσκουμένους Πατέρας τὴν 27ην Μαρτίου 1840 εἰς ἐπιστολὴν τοῦ ἀπὸ τὰς Πάτρας: «...Νομίζω ἀγαπητοί, ὅτι κινδυνεύετε καὶ ἐσεῖς νὰ γίνετε κατὰβρωμα τῶν πονηρῶν ἀνθρώπων, ἀπατηθέντες ἐξ ἀπλότητος ὑπ' αὐτῶν, οἱ ὅποιοι κατὰ τοὺς χρόνους τούτους ἀνεφάνησαν καὶ διεσπάρησαν πανταχόθεν ὡς λύκοι καὶ λέοντες ὠρυόμενοι κατὰ τῆς λογικῆς ποιμένης τοῦ Χριστοῦ, περιβεβλημένοι μὲ δέρμα προβάτων καὶ μὲ βαθείαν ὑπόκρισιν. Οὗτοι περιέρχονται καὶ ζητοῦν νὰ κατασπαράξουν ὅσους δὲν γνωρίζουν τὴν δολιότητά των.

Μᾶλλον κινδυνεύετε νὰ γίνετε κατὰβρωμα τοῦ σκολιοῦ δράκοντος, τοῦ διαβόλου, τοῦ ὁποίου τὰ κέντρα σήμερον ὑπὲρ ποτὲ ἄλλοτε ἀφθοοῦν καὶ ὀπλίζονται καθημερινῶς ἐναντίον ὅλου μέν τοῦ Χριστεπωνύμου πληρώματος, ἰδιαίτερος δὲ κατὰ τοῦ Μοναχικοῦ Τάγματος, καὶ προξενοῦν τὴν πῦσιν καὶ ἀπώλειαν εἰς τοὺς πολλοὺς διὰ τοῦ δελεάσματος τῶν σαρκικῶν ἡδονῶν.

Διὰ νὰ σωθῶμεν ἀπὸ τὰ φαρμακερά δηλητήρια τῶν, ἀπαιτοῦνται ἐκτενεῖς προσευχαί, νηστεῖαι, δάκρυα, ἀληθὴς Μετάνοια, ὅπως ἐξιλεώσωμεν τὸν Ὑψιστον καὶ λυτρωθῶμεν ἀπὸ τὴν μεγάλην τοιαύτην ὀργήν, τὴν ἐπερχομένην εἰς τὴν Οἰκουμένην.

Τὸ δὲ φρικωδέστατον σημεῖον τῆς ἐρημώσεως, τὸ βδέλυγμα τῆς ἀντιθείας, τὸ ὁποῖον ἐστάθη ἐπάνω εἰς τὸν Ναὸν τοῦ Θεοῦ, εἶναι ἡ νομοθεσία εἰς Ἑπτάνησον καὶ Ἑλλάδα νὰ διευθύνεται ἡ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ἀπὸ τὴν κοσμικὴν ἐξουσίαν συμφώνως πρὸς τὸ

σύστημα τῆς σατανικῆς πλάνης. Οὕτω διὰ νόμου καὶ συστηματικῶς ἀσπονδοὶ ἐχθροὶ τοῦ χριστιανισμοῦ διοικοῦν κακοδόξως καὶ νομοθετοῦν τὰ τῆς Ἐκκλησίας, σφετερίζονται εἰσπράξεις καὶ κτήματα τῶν Ἱερῶν Ναῶν καὶ Μονῶν καὶ μισθώνουν τοὺς Ἱερεῖς ὡς ἀνδράποδα. Οἱ Ἐπίσκοποι οὐδὲν ἄλλο ἔχουν ὡς πρὸς τὰ Ἐκκλησιαστικὰ καθήκοντα, εἰ μὴ ὄνομα καὶ τύπον κενόν. Ἡ ἀσεβεστάτη ἐξουσία πρὸ πολλοῦ νοθεύει συνεχῶς τὰ ὀρθὰ Δόγματα, διαφθείρει τὸ νόημα τῶν θείων Γραφῶν, ἐξαλείφει τοὺς ὅρους τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων καὶ τῶν Ἱερῶν Συνόδων καὶ διὰ μέσου τῶν πλανηθέντων Ἐπισκόπων καὶ κληρικῶν καταργεῖ ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὰ ὀρθὰ φρονήματα καὶ μυστήρια τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ ἀντεισάγει τὰς κακοδοξίας τῆς πλάνης.

Ἡ τοιαύτη παγκόσμιος καὶ δολιωτάτη συνωμοσίς ἀποσκοπεῖ εἰς τὴν κατάργησιν τοῦ Μοναχικοῦ Τάγματος, καὶ πρὸ πάντων τοῦ ἑνασκουμένου Τάγματος εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος τοῦ Ἀθῶνος, τὸ ὁποῖον ἄχρι τοῦδε, διὰ τῆς θείας Χάριτος, εἶναι ὁ ἐπισημότερος τόπος τοῦ Μοναχικοῦ βίου, καὶ τὸ πλέον ἱερὸν παράδειγμα τῆς Ὁρθοδόξου διαγωγῆς, κατὰ τῆς ὁποίας μυρίας ραδιουργίας διὰ βαθυτάτης ὑποκρίσεως ὑπενόησαν οἱ ἐχθροὶ του...

Ἀνάγκη, λοιπόν, μεγίστη καὶ κατεπείγουσα, διὰ τὴν κοινὴν ἀσφάλειαν, ν' ἀποκαλύπτωμεν καὶ στήλιτεύωμεν τὴν συνωμοσίαν κατὰ τῆς πίστεως καὶ κατὰ τῶν Ὁρθοδόξων. Ἐάν δειλιῶντες ἀμελήσωμεν τοῦτο καὶ ἀδιαφορήσωμεν, πίπτομεν εἰς φοβερὰν καὶ βαρυτάτην ἐνοχὴν τῆς κοινῆς προδοσίας. Ἐάν ὁμως ἀγωνισθῶμεν τὸ κατὰ δύναμιν, ἐπιδαφιλεῖται ἡμῖν ἡ Χάρις, καὶ κατορθοῦμεν δι' αὐτῆς ὅλα τὰ παρ' ἡμῖν νομιζόμενα ἀδύνατα, καὶ λαμβάνομεν ἀνεκτιμήτους στεφάνους».

Ὅντως προφητικὴ ὑπῆρξεν, ἡ πρὸ 154 ἐτῶν ἐπιστολὴ τοῦ ὁμολογητοῦ Κοσμᾶ Φλαμιᾶτου. Διότι πρὶν φανερωθῶν «τὰ πρωτόκολλα τῶν Σοφῶν τῆς Σιών», αὐτὸς ἀπεκάλυψε τὰ ἀντίχριστα σιωνιστικὰ σατανικά σχέδια, τὰ ὁποῖα κατήγγειλε δικαιολογημένως ὡς ἔργα τῆς τότε κοσμοκράτορος Ἀγγλίας, καθότι αὕτη διηυθύνετο ἀπὸ τοὺς Σιωνιστάς. Λόγω τῶν ἀποκαλύψεων του καὶ τῶν ἡρώικων του ἀγώνων, ὁ ἀγωνιστὴς Κοσμάς Φλαμιᾶτος ἐδιώχθη καὶ τὸ ἔτος 1852 ἐφυλακίσθη εἰς τὴν φυλακὴν τῶν Πατρῶν, ὅπου καὶ ἐκάρη Μοναχός, καὶ τελικῶς ἐδηλητηριάσθη ἀπὸ τὰ ὄργανα τῶν Σκοτεινῶν Δυνάμεων.

Πράγματι, μόλις ἀπελευθερώθῃ ἡ Ἑλλάς ἀπὸ τὸν Τουρκικὸν ζυγόν, ἐπέδραμον οἱ Θεοσοφισταὶ καὶ Ἐωσφορισταὶ μασῶνοι Βαυαροὶ καὶ κατ' ἐντολήν τοῦ Διεθνoῦς Σιωνισμοῦ τὸ ἔτος 1834 διέλυσαν ληστρικῶς 500 Ὁρθόδοξα Ἑλληνικά Μοναστήρια,

τά ὅποια κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς Τουρκοκρατίας, ἐβάστασαν ἀναμμένην τὴν φλόγα τῆς Ὁρθοδόξου πίστεως καὶ τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Κατόπιν σιγά - σιγά ἡ Μασωνία ἐξηπλώθη εἰς ὅλην τὴν ἐπικράτειαν τῆς Ἑλλάδος καὶ ἐσπειρεν τὸν σπόρον τῆς ἀθείας καὶ τῆς διαφθορᾶς μέ συνέπειαν τὴν ἐξαθλίωσιν τῶν νέων, τὴν διάλυσιν τῆς οἰκογενείας, τοῦ Σχολείου καὶ τῆς Ἐκκλησίας.

Δυστυχῶς ἡ ἐνταῖς τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν Σιωνοκρατουμένην Ε.Ο.Κ. θὰ ἐπιφέρῃ τὴν ὁλοκληρωτικὴν διάλυσιν τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Σήμερον, Ἐνῶσις Ε.Ο.Κ. Ἐνῶσις Ἐκκλησιῶν καὶ Θρησκειῶν συμβαδίζουν ὡς κατευθυνόμεθα ἀπὸ τὴν Σιωνιστικὴν Μασωνίαν, Οἰκουμενισμός, ἡ νέα θρησκεία τῆς Ε.Ο.Κ., θρησκεία τοῦ ἐρχομένου Ἀντιχρίστου.

Προφυλαχθῶμεν ἀδελφοί τειχιζόμενοι μέ τὴν ἀλάνθαστον καὶ ἀμώμητον ἡμῶν πίστιν στερεούμενοι καὶ ἐνδυναμούμενοι ὑπὸ τῶν Μυστηρίων Αὐτῆς, καὶ ὑπερασπιζόμενοι Αὐτῆς ἐάν χρειασθῇ καὶ μέχρις αἵματος, μιμούμενοι τοὺς Ἁγίους Πατέρας ἡμῶν, ἀπέχοντες πάσης πράξεως τὴν ὁποίαν μισεὶ ὁ Θεός.

Μὴ συμπορευθῶμεν μετὰ τῶν Χριστοκαπήλων αἰρετικῶν καὶ φιλαίρετικῶν, Λατινοφρόνων καὶ Οἰκουμενιστῶν. Στῶμεν καλῶς, στῶμεν μετὰ φόβου εἰς τὴν παρεμβολὴν τῶν Ἁγίων, τὴν Μίαν Ἁγίαν Καθολικὴν καὶ Ἀποστολικὴν τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν καὶ Κύριος πολεμήσει τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν ὡς Παντοδύναμος.

Ἐν κατακλείδι αἰσθάνομαι τὴν ἠθικὴν ὑποχρέωσιν, ὅπως ἐκφράσω τὰς θερμότερας τῶν εὐχαριστειῶν μου πρὸς τοὺς ὁσιωτάτους Πατέρας καὶ ἀδελφούς, τοὺς ἐλθόντας ἐνταῦθα ἐκ διαφόρων μερῶν τοῦ Ἀγιωνύμου Ὁρους τοῦ Ἄθω καὶ ἐκτός αὐτοῦ, καθὼς ἐπίσης καὶ εἰς τοὺς λίαν ἀγαπητοὺς ἐν Χριστῷ ἀδελφούς λαϊκοὺς καὶ πνευματικά μου τέκνα, οἱ ὅποιοι μακρυνθέντες ἐκ τῶν οἰκείων καὶ συγγενῶν καὶ διανύσαντες μακρά πελάγη προσῆλθον εἰς τὴν Ἱερὰν ἡμῶν Μονήν, ἵνα συνεορτάσωμεν ὁμοθυμαδὸν τὴν κοσμοχαρμόσυνον ταύτην Πανηγυριν τῆς τοῦ Κυρίου ἡμῶν Θείας Ἀναλήψεως.

Ἐκφράζω ἐπίσης τὰς εὐχαριστείας μου καὶ εὐγνωμοσύνην πρὸς πάντας τοὺς διακονήσαντας διὰ τὴν ἐτοιμασίαν τῆς Πανηγύρεως ταύτης καὶ εὐχομαι ὁλοψύχως, ὁ ἐν δόξῃ Ἀναληφθεὶς Κύριος, νὰ χαρίζη αὐτοῖς πλουσίαν τὴν χάριν καὶ τὸ ἔλεός Του.

Πολυεύσπλαχνε Κύριε, ὁ ἐν δόξῃ Ἀναληφθεὶς εἰς τοὺς Οὐρανοὺς, ἀξίωσον ἡμᾶς, ὅπως καὶ τὸ ὑπόλοιπον τῆς προσκαίρου ταύτης ζωῆς διέλθωμεν ἐν μετανοίᾳ καὶ ἐξομολογήσει καὶ κατὰ τὴν

Δευτέραν ἐλευσὶν Σου, εὐρεθῶμεν εἰς τὰ δεξιὰ Σου, ἀναληφθῶμεν καὶ ἡμεῖς διὰ τῆς θείας καὶ Παντοκρατορικῆς Σου δόξης εἰς τοὺς οὐρανοὺς εὐφραινόμενοι μετὰ τῶν νοερῶν δυνάμεων, ὕμνο-λογοῦντες μετ' ἐκείνων καὶ τῆς Ὑπερευλογημένης Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ μετὰ πάντων τῶν Ἀγίων Σέ τὸν Μονογενῆ Υἱόν, καὶ τὸν Ἀναρχόν Σου Πατέρα, σὺν τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, τὴν Μίαν Θεότητα ἡ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν. Ἐν Ἀγίῳ Ὄρει (Ἄθω) Ἱερὰ καὶ Σεβασμία Μονὴ τοῦ Ἐσφιγμένου τῇ 27ῃ Μαΐου 1994 (πάτριον Ἑορτολόγιον).

Μετ' εὐχῶν καὶ εὐλογιῶν

Εὐχέτης πρὸς Κύριον

Ο ΚΑΘΗΓΟΥΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ ΕΣΦΙΓΜΕΝΟΥ Ἀρχιμανδρίτης Εὐθύμιος κι οἱ σὺν Ἑμοὶ ἐν Χριστῷ Ἀδελφοί.

ΠΑΡΑΠΟΜΠΑΙ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Λουκ. κδ' 51
2. Ἐφεσ. β' 5-6
3. Μάρκ. ις' 19
4. Λουκ. κδ' 50-51
5. Πραξ. α' 9-11
6. Ψαλμός ιη' 6
7. Ἰωάν. ις' 28
8. Ἐφεσ. α' 19-21
9. Μ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ὁροι κατὰ πλάτος, Ἐρωτ. 2, 4 PG 31, 916 A.
10. ΙΩ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ, Εἰς Ἰωάν. Ὁμιλ. 11, 2 PG 59,80
- Εἰς Β' Κορ. Ὁμιλ. 11, 2 PG 61 475
11. Μ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ, Εἰς τὴν Ἁγίαν τοῦ Χριστοῦ Γέννησιν 2,3 PG 31, 1461 AB, 1464
12. Παράβαλλε: Α' Κορινθ. ις' 42-54
13. Ἰωάν. ις' 26
14. Μάτθ. ε' 16
15. Ρωμ. στ' 23
16. Ἐπισκόπου Καλλιπίου Π. Γιαννακοπούλου, Μητροπολίτου Γ.Ο.Χ. Πενταπόλεως (Ἀνατολικῆς Μακεδονίας καὶ Θράκης) «Η ΠΡΟΔΟΣΙΑ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ» σελ. 27 καὶ περιοδικόν «ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ» τοῦ Ἰδίου, ΜΑΡΤΙΟΣ-ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1994-ΕΤΟΣ 8ον - ΑΡΙΘ. 50 (111), Σελίς 22.
17. «ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ» Διμηνίαϊον περιοδικόν Γνησίων Ὁρθοδόξων Χριστιανικῶν Ἀρχῶν - Ἔτος Ἐκδόσεως 1958 - Περίοδος Γ' - Ἔτος 8ον - Ἐκδότης - Ὑπεύθυνος - Ἐπίσκοπος Καλλιόπος Π. Γιαννακουλόπουλος, Μητροπολίτης Γ.Ο.Χ. Πενταπόλεως (Ἀνατολικῆς Μακεδονίας καὶ Θράκης) - Διεύθυνσις: Γαλαξειδίου 14 - 185 43 Πειραιεύς. Σελίς 23. (βλ. «Ὁρθόδοξο Παρατηρητὴ» ἀριθ. 47/1993).

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ
ΤΗΣ ΜΙΑΣ ΑΓΙΑΣ ΚΑΘΟΛΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
Πρός τούς άπανταχού Όρθοδόξους

Κρατῶμεν τῆς ὁμολογίας, ἣν παρελάβομεν ἄδολον παρά τηλικούτων ἀνδρῶν, ἀποστρεφόμενοι πάντα νεωτερισμόν, ὡς ὑπαγόρευμα τοῦ Διαβόλου. Ὁ δεχόμενος νεωτερισμόν, καταλέγχει ἐλλειπὴ τὴν κεκηρυγμένην, Ὁρθόδοξον πίστιν. Ἀλλ' αὕτη πεπληρωμένη ἐσφράγισται, μὴ ἐπιδεχομένη μήτε μείωσιν, μήτε αὐξήσιν, μήτε ἀλλοίωσιν, ἣν τε ὁ νοῶν καὶ ὁ τολμών ἢ πράξει ἢ συμβουλευσαί ἢ διανοηθῆναι τοῦτο, ἥδη ἡρνήθη τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, ἥδη ἐκουσίως καθυπεβλήθη εἰς τὸ αἰώνιον ἀνάθεμα, διὰ τὸ βλασφημεῖν εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, ὡς τάχα μὴ ἀρτίως λαλήσαν ἐν ταῖς Γραφαῖς καὶ Οἰκουμενικαῖς Συνόδοις...

Ἀπαντες οὖν οἱ νεωτερίζοντες ἢ αἰρέσει ἢ σχίσματι ἐκουσίως ἐνεδύθησαν κατάραν ὡς ἱμάτιον (Ψαλμ. ΡΗ' 18), κἂν τε Πάπαι, κἂν τε Πατριάρχαι, κἂν τε κληρικοί, κἂν τε λαϊκοί, κἂν Ἄγγελος ἐξ Οὐρανοῦ.

Ἀνθιμος ἐλέω Θεοῦ Ἀρχιεπίσκοπος Κων/πόλεως Νέας Ρώμης ἢ Οἴκουμ. Πατρ.

Ἰερόθεος ἐλέω Θεοῦ Πάπας καὶ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας καὶ πάσης Αἰγ.

Μεθόδιος ἐλέω Θεοῦ Πατρ. Ἀντιοχ.

Κύριλλος ἐλέω Θεοῦ Πατρ. Ἱερουσ.

Καὶ αἱ περὶ αὐτοὺς Ἱεραὶ Συνόδοι.

Ἐν Κων/πόλει τὸ σωτήριον ἔτος 1848.

(Ἐλήφθη ἐκ τῆς βιβλιοθήκης τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Καρακάλου Ἀγίου Ὁρους).

ΟΣΙΟΣ ΓΕΡΟΝΤΙΟΣ - ΒΟΥΛΕΥΤΗΡΙΑ ΑΓ. ΑΝΝΗΣ

Παρ' ὅλον τὸ γεγονός πού εἰς προγενεστέρας ἐκδόσεις τοῦ φύλλου ἐγράφησαν, κατὰ καιροὺς, σχετικά μέ τὴν ὁσιωτάτην αὐτὴν μορφήν τοῦ ἁγ. Γεροντίου καὶ τῆς συνοδείας του καλόν εἶναι νά ὑπομνήσωμεν καὶ τώρα ὅτι ἡ θεία αὕτη μορφή ὑπῆρξε σημαντική εἰς τὰ Βουλευτήρια τῆς Ἀγ. Ἀννης διότι αὐτός τύπος καὶ ὑπογραμμός «ἐπὶ τοῖς ἴχνεσι τοῦ Κυρίου» Ἰησοῦ στάθηκε ἐξέχουσα φυσιογνωμία διὰ νά ὁδηγήσῃ τὸ ποίμνιόν του εἰς νομᾶς σωτηρίου.

Προφανῶς ὁ ἅγιος μετὰ τῆς συνοδείας του ἐνοχλούμενος τὸν 9ον ἢ 10ον μ.Χ. αἰῶνα ὑπὸ τῶν Ἀγαρηνῶν Πειρατῶν ἐγκατέλειπε τὸ ὄρμητήριόν του ἐν τῇ παραλίᾳ, καὶ ἀνερριχήθη εἰς τὰ ὕψιστα σημεία καὶ ἐκρύβη ἀπὸ τὰ ὄμματα τῶν Πειρατῶν γιατί ἄλλως ἐπρόκειτο αὐτός καὶ ἡ συνοδεία νά ὑποστῇ

τάς ἐξολοθρευτικὰς τῶν συνεπειάς.

Τὸ σημεῖον ὅμως ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον θέλομεν νά τονίσωμεν εἶναι ὅτι ὁ Ὁσιος πατήρ «συνδιαλέγετο» μετὰ τῆς Ἐφόρου τοῦ Ἀγ. Ὁρους κυρίας Θεοτόκου, ἡ ὁποία ὁμιλοῦσε εἰς αὐτόν, ὑποδεικνύουσα τὰ δέοντα. Ὅταν κατὰ κάποιον χρόνον ὁ Ὁσιος ἤθελε νά ἐπεκταθῇ, ἐπὶ τὸ κοσμικότερον πέραν τῶν μοναχικῶν του καθηκόντων, ἡ κυρία Θεοτόκος παιδαγωγοῦσα αὐτόν τοῦ ἐστέρει τὸ ὕδωρ τῆς πηγῆς πού εἶχε ἐτοιμάσει δι' αὐτόν. Τί τὸ φοβερόν ἦταν ἐάν ὁ Ὁσιος ἤθελε νά πλύνῃ τὸ ράσσον του ἢ καὶ ἄλλα χρειώδη καὶ ἡ κυρία Θεοτόκος ἐστέκετο ὡς παιδαγωγός ὑπενθυμίζων εἰς αὐτόν ὅτι ἡ ἀπόλυτος καθαριότης ἢ φύτευμα λαχανικῶν διὰ τὰς ἀνάγκας του ἦταν ἐκτός μοναστικῆς πολιτείας καὶ δραστηριότητος;

Τὸ μάθημα τὸ ὁποῖον δίδεται καὶ εἰς τούς μοναχοὺς καὶ εἰς ἡμᾶς εἶναι ὅτι πάντα νά εὕρισκόμεθα ἐν ὀλιγαρκίᾳ. Τοῦτο, ἄλλωστε, δὲν σημειώνει καὶ ὁ Ἀγ. Παῦλος πρὸς Α' Τιμ. 6,8: «Ἐχοντες δὲ διατροφὰς καὶ σκεπάσματα τούτοις ἀρκεσθυσόμεθα», ὅτι ἐφ' ὅσον ἔχουμε τροφὰς καὶ σκεπάσματα πρέπει νά δοξολογοῦμε τὸν Θεόν διὰ τὴν ἐπάρκειαν τῶν ἀγαθῶν πού μᾶς παρέχει.

Ἄς ἐγκολποθῶμεν αὐτὸ τὸ ὑψιστον μάθημα τῆς ὀλιγαρκείας τὸ ὁποῖον δίδεται ἀπὸ τὴν κυρίαν Θεοτόκον πρὸς τὸν Ὁσιον καὶ ἄς ἀποτελέσει αὐτὸ παράδειγμα γιὰ τὴν ζωὴν μας.

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ Γ.Ο.Χ. ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

Διὰ τῆς παρούσης γνωρίζομεν εἰς τὸ Χριστεπώνυμο πλήρωμα τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱ. Μητροπόλεως ὅτι ὁ ἀπὸ δωδεκαετίας περίπου παραμείνας κλειστός Ἱ.Ν. Ἀγ. Γεωργίου & Νέστωρος (πλατ. Δημητρίων, ὁδ. Γαλιλαίων Θεσ/νίκη) τὴν 20ην Μαΐου ἐτέθη καὶ πάλιν εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν Γ.Ο.Χ. Θεσ/νίκης ὑπὸ τὴν πνευματικὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Παναγιωτάτου Μητροπολίτου κ. Εὐθυμίου.

ΕΚ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ

Ο ΟΣΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΚΟΣ

Υπάρχουν στο χώρο της Εκκλησίας μεγάλες μορφές τις οποίες αγνοούμε γιατί δεν ζητήσαμε να τις γνωρίσουμε, ή γιατί τις θεωρούμε απόκοσμες, άσκητικές, μορφές μίας άλλης μακρινής εποχής.

Μία άγνωστη μεγαλωσύνη μεγάλη μορφή είναι και ο Όσιος Ιωάννης ο Σιναΐτης, ο συγγραφέας της Κλίμακος.

Δέν ήταν ούτε Καλλίνικος μάρτυς, ούτε ήρωϊκός όμολογητής, ούτε θεόσοφος Ιεράρχης.

Ήταν ένας σεμνός άσκητής, πού έζησε κρυμμένος μέσα στην ταπείνωση και την ύπακοή. Ήταν ένας θαυμαστός άνθρωπος του Θεού.

Τά βιογραφικά του μάς διασώζει ο Δανιήλ Ραΐθηνός. Έζησε τόν 6 αιώνα, 525 - 600.

Καταγόταν από εύπορο οικογένεια και παρακολούθησε ανώτερο κύκλο μορφώσεως. Όνομάστηκε σχολαστικός γιά τή μεγάλη του μόρφωση.

Είχε ένα αδελφό Γεώργιο πού διέπρεψε στά Σιναϊτικά Μοναστήρια.

Σέ ηλικία 16 ετών ο όσιος Ιωάννης πηγαίνει στό θεοβάδιστο όρος Σινά και θαύμασε τό μεγαλείο του τοπίου και τή βιβλική ήσυχία. Έκεί έζησε όλα τά υπόλοιπα τής ζωής του, 60 χρόνια πάνω στό ιερό βουνό.

Τά πρώτα 19 χρόνια από τήν εγκατάστασή του στό Σινά τά έζησε στην ύπακοή, κάτω από τήν πνευματική καθοδήγηση του Άββά Μαρτυρίου.

Μετά τό θάνατο του Γέροντός του αποσύρθηκε σέ άσκητικό σπήλαιο στην περιοχή Θολά, 2 ώρες από τό μοναστήρι και άσκησε 40 χρόνια τήν ήσυχαστική ζωή, «μόνος μόνω τώ Θεώ».

Η ζωή τής έρήμου αξιοποίησε σέ ύψιστο βαθμό τήν εύφυΐα του, τήν σοφία του και τήν έφεσή του στό Θεό και τόν ανέβασε στις κορυφές τής αγιότητος και τόν έμυησε σέ υπερφυσικές θεωρίες.

Γιά όλους τούς χριστιανούς και μοναχούς έγινε ο θεοφώτιστος διδάσκαλος, ο άπαραμίλος καθηγητής τής έρήμου.

Δέν του έλειπε τό χάρισμα τής θαυματουργίας και έκανε πολλά θαύματα.

Τώρα στό Σινά έλεγαν φάνηκε ο νέος Μωϋσής, ο δεύτερος Μωϋσής.

Δέν έφυγε από τό Σινά παρά μόνο μία φορά γιά νά έπισκεφθεί ένα κοινόβιο κοντά στην Άλεξάνδρεια.

Σέ προχωρημένη ηλικία γιά 4-5 χρόνια έγινε ήγούμενος τής Μονής και πνευματικός καθοδηγητής των αδελφών.

Δέν ήθελε τό φόρτο και τήν εϋθύνη τής ήγουμενίας και γύρισε πάλι στην ήσυχία, στό αγαπημένο του κελλί.

Κοιμήθηκε στις 30 Μαρτίου του 600 σέ ηλικία 75 χρονών.

Η Έκκλησία τόν κατάταξε στην χορεία των Όσίων και τόν τιμά στις 30 Μαρτίου και τήν Δ΄ Κυριακή των Νηστειών τής Μ. Τεσσαρακοστής.

Όλη του ή ζωή ήταν διαρκής προσευχή και άνεκφραστη αγάπη πρός τόν Θεόν.

Αυτό που τόν έκανε ένδοξο είναι ή συγγραφή του μοναδικού του βιβλίου, οι πνευματικές πλάκες, ή Κλίμαξ.

Ο Όσιος Ιωάννης, ήγούμενος τής Μονής Ραΐθου του ζητάει νά του γράψει κανόνες γιά τή χριστιανική και μοναχική ζωή, του ζητάει θεογράφους πλάκες, όπως παλαιά, ο Μωϋσής έφερε στό λαό του, στον ίδιο τόπο.

Φαίνεται ότι τό έργο του ήταν έτοιμο γιατί πολύ σύντομα του τό στέλνει.

Στό έργο αυτό ο συγγραφέας παρουσιάζει συστηματικά τις ιδέες του γιά τήν χριστιανική και μοναχική ζωή.

Όσοι εύτύχησαν νά έπισκεφθούν τό Σινά είδαν και άνέβηκαν μία άτέλειωτη λαξευτή σκάλα. Ένα, ένα τά σκαλοπάτια οδηγούν από τή Μονή στην κορυφή του θεοβαδίστου όρους εκεί όπου ο Μωϋσής συνάντησε τό Θεό και πήρε τις πλάκες του Νόμου.

Άλλά στό μυαλό του είχε και τό δράμα του Ιακώβ πού είδε μία τεράστια σκάλα πού οδηγούσε από τή γή στον ούρανό (Γεν. 28, 11-12).

Άπό αυτές τις υπερκόσμιες σκάλες έμπνεόμενος ο Άγιος Ιωάννης έγραψε τήν κλίμακα των άρετών, τριάντα σκαλοπάτια, τριάντα λόγους πού οδηγούν από τά γήινα στά ούράνια από τόν κόσμο στά υπερκόσμια, στην άγκαλιά του Θεού.

Είναι ένα από τά ρωμαλαιότερα βιβλία πού έχουν ποτέ γραφεί.

Μέ ύφος λιτό και σοβαρό, μέ τρόπο αποφθεγματικό και στοχαστικό πού έχει μέσα του ένα δυναμισμό και μία άκένωτη γλυκύτητα, πού γοητεύει και συναρπάζει, κατηχεί, οδηγεί, στηρίζει, βιάζει, ήλεκτρίζει τήν ψυχή του πιστού γιά νά καταπιαστεί μέ τήν ούρανόδρομο αυτή άνάβαση.

Στους βυζαντινούς και μεταβυζαντινούς ναούς υπάρχει τοιχογραφία πού εικονίζει αυτή τή κλίμακα του Ιωάννου. Είναι μία σκάλα μέ τριάντα σκαλοπάτια πού τά άνεβαίνουν μέ κόπο και πολύ προσπά-

θεια ένας ένας οι αδελφοί. Άγγελοι τούς παραστέκονται και τούς βοηθούν από τη μία πλευρά, διάβολοι τούς παγιδεύουν από την άλλη.

Άληθινά άόρατος πόλεμος γίνεται γύρω από τη σκάλα. Μερικοί κρημνίζονται και πέφτουν στο στόμα του βοθίου δράκοντα. Άλλοι φθάνουν στη κορυφή όπου τούς περιμένει ο στεφοδότης Χριστός. Κάτω στη βάση της σκάλας στέκεται ο Όσιος Ίωάννης, κρατά ειλητάριο και κινεί τό χέρι του σαν να όμυλεί και να προτρέπει τούς αδελφούς να επιχειρήσουν την άνάβαση και σ' αυτούς που άνεβαίνουν να τη συνεχίσουν με καρτερία. Σάν να μετρά τα σκαλοπάτια και να λέει ένθαρρυντικά: άνεβείτε, άνεβείτε για να φθάσετε στην άγκαλιά του Θεού.

Μπορεί ο Όσιος Ίωάννης να μάς διδάξει άθεντικά την πνευματική άνάβαση και ζωή και άδελφικά να μάς στηρίξει και να μάς ένθαρρύνει σ' αυτή. Γιατί αυτά που μάς άφησε σαν πνευματική κληρονομιά είναι καρπός και άπαύγασμα της ίδιας της ζωής του, της προσωπικής αναβάσεώς του.

Είναι ένα είδος άυτοβιογραφίας. Ένα πνευματικό του ήμερολόγιο. Ένα χρονικό των δικών του παλαισμάτων και των δικών του κατακτήσεων.

Τριάντα σκαλοπάτια όσα και τα χρόνια του Ίησου Χριστού.

Όλο τό έργο είναι γλαφυρό, καθαρό, παραστατικό. Έχει σαφήνεια, ακρίβεια, ποιητική άρμονία και πολλές φορές λακωνικότητα.

Διακοσμίζει τό λόγο με εικόνες και παρομοιώσεις.

Τή καταλαλία και συκοφαντία παρομοιάζει με βδέλα που ρουφά τό αίμα της άγάπης.

Τή κενοδοξία τη παρομοιάζει σαν μυρμίγκι που κλέβει άθόρυβα στο άλώνι όλο τό κόπο του γεωργού.

Α. ΟΙ ΛΟΓΙΣΜΟΙ

Αίτιες των λογισμών

Βασική αίτια των πονηρών λογισμών είναι ο διάβολος. Αυτός έβαλε τό πρώτο λογισμό στην Εύα. Σκοπός του να όδηγήσει στην «κατ'ένέργεια άμαρτία, στην πράξη, αλλά και στην «κατά διάνοια» μόνο, πάλι κερδισμένος βγαίνει.

Και τόν Κύριο έπείραξε τρεις φορές χωρίς άποτέλεσμα. Δέχτηκε ο Κύριος να πειραστή σαν άνθρωπος, για να μάς δείξη πώς να πολεμούμε και να μήν πανικοβαλόμεθα.

Σέ μάς, ενεργεί και διά μέσου άλλων αίτιων (καμουφλαρισμένος).

Είναι ακόμη:

- 1) Τά πάθη που έχουμε. Άμαρτίες, «παιδιόθεν».
- 2) Οι άναμνήσεις. Τό τί έχουμε συσσωρεύσει στη ψυχή μας μία όλόκληρη ζωή (κρατούμενα).

Τή ταπεινοφροσύνη θεωρεί σαν κοιλάδα που παράγει άφθονο σιτάρι.

Η κλίμακα έχει μεγάλη πρακτική διδασκαλία. Σύγχρονοι ψυχολόγοι θαυμάζουν τόν συγγραφέα για τη βαθύτητα των ψυχολογικών του γνώσεων και παρατηρήσεων και διατυπώνουν ότι τά τελευταία βιώματα της ψυχολογίας του βάθους ήταν γνωστά στον Άγ. Ίωάννη και στους Πατέρας της Έκκλησίας.

Ο φιλόσοφος Τατάκης λέγει ότι η Κλίμακα είναι άριστούργημα του άνατολικού άσκητισμού.

Και η παιδαγωγική πλευρά της κλίμακος είναι σπουδαία και μεγάλη, ιδιαίτερα στην όμιλία προς Ποιμένα.

Λίγα βιβλία διαβάστηκαν σαν κι αυτό.

Μεταφράσεις έχουμε από τόν 7ο αιώνα μέχρι σήμερα σε πολλές όρθόδοξους χώρες και έτερόδοξες. Άραγε. Τί θα μάς έλεγε σήμερα ο Όσιος Ίωάννης; Θα μάς έβαζε μπροστά μας τόν καθρέπτη της προσευχής για να δούμε την πνευματική μας πτώχεια, τη γύμνωση, την άπουσία της δυναμικής προσευχής από τη ζωή μας.

Θά μάς προσκαλούσε σε σταυροφορία προσευχής για την ένωση τη δική μας και του κόσμου με τόν Θεό.

Θά μάς έλεγε: Δείχτε όλη σας την άνδρεία και την προθυμία όταν προσεύχεσθε και θά έχετε τόν ίδιο τό Θεό διδάσκαλο στην προσευχή σας, τη καθαρή προσευχή για τόν πόλεμο και για τη νίκη, για την ανακαίνιση τη δική μας και για τη σωτηρία του κόσμου.

Κ. ΛΑΣΚΩΣ
ΘΕΟΛΟΓΟΣ

3) Οι αισθήσεις. Αυτά που βλέπουμε και άκούμε.

Ο Άγ. Κασσιανός κάνει μία ώραία παρομοίωση με το μύλο «ό,τι του ρίξουμε, αλέθει. Στάρι, κριθάρι, καλαμπόκι. Άνάλογο αλεύρι θά βγή» και άνάλογο ψωμί θά φάμε.

Γι' αυτό λέει «όταν άσχολούμεθα με κοσμικές φροντίδες και σαρκικά πράγματα κι' όταν παραδινόμαστε σε μάταιες και άργές όμιλίες τότε «πλεονάζουσιν έν ήμιν οι φαύλοι λογισμοί»

«Οι θυρίδες που άνεβαίνει ο θάνατος» είναι οι αισθήσεις.

Τί άπαίτηση έχουμε; Η τηλεόραση δίνει τροφή τά μάτια και στ' αυτιά άνεξέλεγκτα. Είναι τέτοιος ο καταϊγισμός που δέν μπορεί να γίνη έλεγχος, δέν προλαβαίνουμε.

Κι ἡ σοφή, ἀσκητική, Ἀγιοπνευματική πείρα τῶν Πατέρων λέει ὅτι «αἰτία» πού ἀρέσκεται νά βλέπη κανεῖς τὰ αἰσχρά εἶναι «τό τόν ἔσω ὀφθαλμόν παραμοιχευθῆναι».

Καί αἰτία τοῦ νά θέλῃ ν' ἀκούει αἰσχρά εἶναι «τό ἀκούειν τοῖς ψυχικοῖς ὡς τοὺς ἐνδον δαίμονας, οἷα καθ' ἡμῶν ψιθυρίζουσι».

Γι' αὐτό εἶναι ἀνάγκη νά γίνεται ὁ ἀγώνας ὁλοκληρωμένος, ἐσωτερικά στοὺς λογισμοὺς καί ἐξωτερικά στίς πράξεις.

Πορεία λογισμοῦ

1) Ἡ προσβολή: Ἐρχεται μιά σκέψη. Ἄν δέν βρῇ ἔδαφος ἢ ἂν τὴν ἀντιληφθοῦμε ὡς κακή καί τὴ διώξουμε φεύγει. Δέν ὑπάρχει εὐθύνη.

(Δέν μπορούμε νά ἐμποδίσουμε τὰ πουλιά νά πετοῦν πάνω ἀπ' τὸ κεφάλι μας, ἀλλὰ νά μὴν κάνουν φωλιά στὰ μαλλιά μας).

2) Ἡ συζήτηση: Ἐλέγχουμε τὴν προέλευση, τὴν ποιότητα «Ἡμέτερος εἶ ἢ ἐκ τῶν ὑπεναντιῶν» (Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ). Ἄν τὴν ἀπορρίψῃ κι ἐδῶ, δέν ἔχει εὐθύνη.

Ἄν ὅμως ἀντιληφθῇ ὅτι εἶναι «ἐκ τῶν ὑπεναντιῶν» καί πιάσει τίς διαπραγματεύσεις, ἤδη εἶναι ὑποχώρησις. (Εὐὰ - διάλογος μέ τόν πονηρό).

Κι ὅσο περισσότερο κρατᾷ ὁ διάλογος - τόσο μεγαλύτερη ἡ φθορά.

3) Ἡ συγκατάθεση: Τώρα ὁ πειρασμός γίνεται ἰσχυρότερος. Πῆρε τὸ «ὀκέϊ» «ἀναψε τὸ πράσινο φῶς». Ἄν προλάβουμε κι ἐδῶ νά... ξυπνήσουμε καί νά ἀλλάξουμε πορεία, σωθῆκαμε. Ἀλλιῶς μᾶς πῆρε ὁ κατήφορος.

Ἀρχίζει ὁ προγραμματισμός τῆς πράξεως. Καταστρώνουμε τὰ σχέδια, ζητᾶμε τίς εὐκαιρίες.

4) Ἡ πράξη τῆς ἀμαρτίας. Ὁλοκληρώθηκε ἡ ἐνοχή.

Ἀποτελέσματα

Οἱ κακοὶ λογισμοὶ ἔχουν τὸ χειρότερο ἀποτέλεσμα, τὴν ἀμαρτία. Καί στή συνέχεια τὰ πάθη - ἡ ὑποδούλωσις - ἡ τύφλωσις - ὁ θάνατος. «Τὰ ὀψώνια τῆς ἀμαρτίας, θάνατος».

Κι ἂν δέν ὑπάρξει μετάνοια... ἡ κόλασις. Τί χειρότερο;

Ὁ Μ. Βασίλειος: «γιά τὴν πράξη τῆς ἀμαρτίας χρειάζεται ἀνάλογος χώρος - χρόνος - συνεργοί. Γι' αὐτό πολλές φορές δέν γίνεται.

Γιά τὴν «κατὰ διάνοια ἀμαρτία» ἀρκεῖ ἡ συγκατάθεσις.

Μερικές φορές δέν τολμοῦμε νά τὴν πράξουμε γιὰ τὴ φόβωμάς καί σάν ἀμαρτία, ἀλλὰ τὴν ποθοῦμε, τὴν ἐπιδοκιμάζουμε. (Λέμε, μπράβο τους - καλὰ κάνουν - ἐμεῖς εἴμαστε κορόιδα - τί κέρδισα; κ.λπ).

Ὅλα αὐτὰ εἶναι φθορά. Σάν τὸ πρεσβύτερο ἀδελφὸ ζοῦμε τὴν ἐσωτερικὴ ἀσωτία.

Διαμορφώνουν τὴν ἐσωτερικὴ μας ζωὴ. Αὐτός

εἶναι ὁ ἑαυτός μας πού τόν ἔχουμε πάντα μαζί μας. Καί πού γίνεται πολὺ τυραννικός γιά μᾶς στὴ μοναξιά, στὴν ἀρρώστια, στὰ γηρατεία, στὸ θάνατο.

- Ἡ ἐσωτερικὴ ζωὴ ἀποδιοργανώνεται, χαλαρώνει ἡ ἀντίστασις στὸ κακό. Ναρκώνεται ἡ συνείδησις.

- Οἱ λογισμοὶ μᾶς σαπίζουν καί μᾶς συντρίβουν δημιουργοῦν προβλήματα καί στίς διαπροσωπικές μας σχέσεις (ὑποψίες, ἐχθρότητες).

Β. ΤΟ ΣΤΑΥΡΙΚΟ ΗΘΟΣ ΕΙΝΑΙ ΕΔΑΦΟΣ ΤΗΣ ΧΑΡΑΣ

Τὸ περασμένο θέμα γιά τοὺς τρεῖς Σταυροὺς ἴσως θέλει κάποιο συμπλήρωμα: ὅτι τὸ σταυρικό ἦθος εἶναι τὸ ἔδαφος τῆς χαρᾶς. Ἐπικαιρο λοιπόν τώρα μέ τὴν Ἀνάστασις, νά μιλήσουμε γιά τὴ χαρά.

Βάσις στίς σκέψεις μας γιά τὴ χαρά θά μᾶς δώσουν τὰ ἀναγνώσματα πού ἀκούσαμε τὸ πρωὶ τοῦ Μ. Σαββάτου.

Ὁ Προφήτης Ἰωνᾶς. Πολὺ ἀντιπροσωπευτικός. Γνωρίζει τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ ἀλλὰ δέν τὸ ἀκολουθεῖ. Στὴ Νινευί τὸν στέλνει ὁ Θεός, γιά τὴ Θαρσίς ξεκινᾷ ἐκεῖνος. Στὴν τρικυμία «ἐκάθευδε καί ἐρεγγε». Κι' ὅταν τοῦ πέφτει ὁ κλῆρος καί τὸν ρωτοῦν, ὁμολογεῖ ὅτι «Δούλος Κυρίου εἰμὶ ἐγώ, καί Κύριον τόν Θεόν τοῦ οὐρανοῦ ἐγώ σέβομαι, ὃς ἐποίησε τὴν θάλασσαν καί τὴν ξηράν». Καί τᾶπε τόσο καλὰ ὥστε κατάλαβαν καί μέ ἀπορία τὸν ρωτοῦν:

«Τί τοῦτο ἐποίησας; διότι ἐγνώσαν οἱ ἄνδρες ὅτι ἐκ προσώπου Κυρίου ἦν φεύγων». Καί διστάζουν νά τόν κακομεταχειριστοῦν. Ἀλλὰ ὁ Ἰωνᾶς δίνει τὴ λύση «Ἄρατέ με καί ἐμβάλετέ με εἰς τὴν θάλασσαν καί κοπάσει ἡ θάλασσα ἀφ' ὑμῶν: διότι ἐγνοκα ἐγώ ὅτι δι' ἐμέ ὁ κλύδων ὁ μέγας οὗτος ἐφ' ὑμᾶς ἔστι».

Οἱ ἄνδρες διστάζουν, ἡ τρικυμία ὅμως πού διαρκῶς μεγαλώνει τοὺς ἀναγκάζει νά ρίξουν τόν Ἰωνᾶ στὴ θάλασσα. «Καί ἔστη ἡ θάλασσα ἐκ τοῦ σάλου αὐτῆς».

«Καί ἐφοβήθησαν οἱ ἄνδρες φόβῳ μεγάλῳ τόν Κύριον καί ἔθυσαν θυσίαν τῷ Κυρίῳ καί ἠῤῥξαντο εὐχάς». Ὁ Ἰωνᾶς ἔκανε χωρὶς νά τὸ θέλῃ κήρυγμα σ' αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους, πού ἀγνοοῦσαν τόν ἀληθινὸ Θεό. Ὁ Θεός ἀξιοποιεῖ κάθε εὐκαιρία. Κι' ὁ Ἰωνᾶς μέσα στὴν κοιλιὰ τοῦ κήτους πού βρέθηκε ζεῖ τὴ μετάνοιά του.

«Ἐβόησα ἐν θλίψει μου πρὸς Κύριον τόν Θεόν μου καί εἰσήκουσέ μου».

Καί τὸ κῆτος τόν ἀποβιβάζει κοντά στὴν Νινευί. Καί ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ἰωνᾶν ἐκ δευτέρου λέγων Ἀνάστηθι καί πορεύθητι εἰς Νινευί τὴν πόλιν τὴν μεγάλην καί κήρυξον ἐν αὐτῇ κατὰ τὸ ρῆμα τὸ ἐμπροσθεν, ὃ ἐγώ ἐλάλησα πρὸς σέ».

Κι' ἐπῆγε ὁ Ἰωνᾶς καί κήρυξε καί μετενόησαν.

«Καί εἶδεν ὁ Θεός τὰ ἔργα αὐτῶν ὅτι ἀπέστρεψαν ἀπὸ τῶν ὁδῶν αὐτῶν τῶν πονηρῶν καὶ μετενόησεν ὁ Θεός ἐπὶ τῇ κακίᾳ ἣ ἐλάλησε τοῦ ποιῆσαι αὐτοῖς καὶ οὐκ ἐποίησε. Καὶ ἐλυπήθη Ἰωνᾶς λύπην μεγάλην». Καὶ κάνει τὰ παράπονά του στό Θεό γιατί εἶναι τόσο καλός καὶ δέν κρατάει τό λόγο του:

«Ἔγνων ὅτι σύ ἐλεήμων εἶ καὶ οἰκτίρμων μακρόθυμος καὶ πολυέλεος καὶ μετανῶν ἐπὶ κακίαις». Γι' αὐτό, τοῦ λέει, δέν ἤθελα νάρθω νά κηρύξω γιατί ἤξερα ὅτι θά μέ διαψεύσης. «Καί νῦν, Δέσποτα Κύριε, λάβε τήν ψυχὴν μου ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι καλόν τό ἀποθανεῖν με μᾶλλον ἢ ζῆν με». Κι' ἡ ἐκπληξίς τοῦ Θεοῦ «εἰ σφόδρα λελύπησαι σύ»;

Ὅμως ὁ εὐσπλαχνος Θεός φροντίζει καὶ γιὰ τό ἐνα ἀπολωλός πρόβατο.

Παιδαγωγεῖ τόν προφήτη, συγκαταβαίνει. «Καί προσέταξε Κύριος ὁ Θεός κολοκύνθη» καὶ τοῦ ἔκανε σκιά. «Καί ἐχάρη Ἰωνᾶς ἐπὶ τῇ κολοκύνθῃ χαράν μεγάλην».

Νά πῃ κανεῖς στόν Ἰωνᾶ-ἐαυτό μας. Τόσες ἀφορμές, χαρᾶς εἶχες καὶ δέ χάρηκες. Καὶ χάρηκες γιὰ τήν «κολοκύνθη»; Σοῦ ἐμπιστεύεται ἀποστολή. Σέ σώζει ἀπὸ τήν κοιλία τοῦ κήτους. Δέχεται τήν μετάνοιά σου καὶ δέν σέ ἀπορρίπτει ὡς προφήτη ἀλλά σέ ξαναστέλνει. Ἐκτελεῖς τήν ἀποστολή σου, κηρύττεις, βλέπεις τή μετάνοια τῶν ἀμαρτωλῶν. Οὔτε γιὰ τή σωτηρία τους δέν χαίρεσαι; Δέν ἔχεις τή δυνατότητα τῆς χαρᾶς.

Καὶ γιὰ τήν κολοκύνθη δέν χαίρεται σάν ἐκφραση τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ ἀλλά γιατί δροσίστηκε.

Θά δοῦμε σ' ὅλα αὐτά μιά ἐγωϊστικὴ νοοτροπία - τό ἀντίθετο ἀπὸ τό σταυρικό ἦθος. Αὐτά διώχνουν τή χαρά τήν οὐσιαστική, τήν ἀληθινή.

Καὶ δέχονται μόνο τὰ «γαριδάκια τῆς χαρᾶς». Μὲ ὑπερβολικό ἐνθουσιασμό, ξεαλλα, συναισθηματικά, παθολογικά.

Ὁ Θεός συνεχίζει τήν παιδαγωγία του. Θέλει νά κερδίση τόν προφήτη του «καὶ προσέταξεν ὁ Θεός σκώληκα ἐωθινὴ τῇ ἐπαύριον (σύντομα) καὶ ἐπάταξε τήν κολοκύνθη καὶ ἐξηράνθη».

Ἀφαιρεῖ ὁ Θεός τέτοιες ἐφήμερες χαρὲς γιὰ νά μᾶς ὁδηγήσει σέ πῶ οὐσιαστικές. (Ἄλλωστε τό παροδικό κάποτε θά παρέλθῃ) «Καὶ ἐγένετο ἅμα τῷ ἀνατεῖλαι τόν ἥλιον καὶ προσέταξεν ὁ Θεός πνεύματι καύσωνι συγκαίοντι».

Ὅταν βλέπουμε ὅτι τὰ πράγματα δυσκολεύουν «σκόπιμα», νά ξέρουμε ὅτι ὁ Θεός ἔχει τό σχέδιό Του. Δέν εἶναι τυχαῖο.

«Καὶ ἐπάταξεν ὁ ἥλιος ἐπὶ τήν κεφαλὴν Ἰωνᾶ καὶ ὀλιγοψύχησε καὶ ἀπελέγετο τήν ψυχὴν αὐτοῦ καὶ εἶπε· Καλόν μοι ἀποθανεῖν με ἢ ζῆν με. Καὶ εἶπε Κύριος ὁ Θεός πρὸς Ἰωνᾶν· Εἰ σφόδρα λελύπησαι σύ ἐπὶ τῇ κολοκύνθῃ; Καὶ εἶπε· Σφόδρα λελύπημαι ἐγὼ ἕως θανάτου».

Ἀπὸ τῇ μεγάλῃ χαρᾷ ἔφτασε ἀμέσως στήν ἀπελπισία, στό θάνατο.

Πολύ χαρακτηριστικές αὐτές οἱ μεταπτώσεις. Τίς ζοῦμε πολλές φορές τήν ἡμέρα. Γιατί αὐτό πού «χαιρόμαστε» δέν εἶναι χαρά.

Ὅταν οἱ μαθηταὶ ἐπέστρεψαν «μετὰ χαρᾶς» λέγοντας «ὅτι καὶ τὰ δαιμόνια ὑποτάσσεται ἡμῖν ἐν τῷ ὀνόματί σου» ὁ Κύριος τοὺς δείχνει τό σωστό στόχο: «ἐν τούτῳ μὴ χαίρετε ὅτι τὰ πνεύματα ὑμῖν ὑποτάσσεται· χαίρετε δέ ὅτι τὰ ὀνόματα ὑμῶν ἐγγράφη ἐν τοῖς οὐρανοῖς». Ἐμεῖς - σάν τόν Ἰωνᾶ - ἐπιζητοῦμε τίς χαρὲς τοῦ «ἐδῶ καὶ τώρα» κι ὄχι τῆς Βασιλείας τῶν οὐρανῶν - τίς αἰώνιες χαρὲς.

Αὐτὴ τῇ σωστῇ τοποθέτησιν μᾶς δίνει τό δεύτερο ἀνάγνωσμα τῶν Τριῶν Παίδων. Ἀπειλεῖ ὁ Ναβουχοδονόσωρ νά τοὺς ρίξει στὴ κάμην τοῦ πυρός, ἀν δέν προσκυνήσουν τήν εἰκόνα τῇ χρυσῇ πού ὅλοι κάτω ἀπὸ τοὺς ἥχους τῶν ὀργάνων, προσκυνοῦν. Καὶ κείνα τὰ τρία νεαρά παιδιά, ἀρνοῦνται.

Κι' ὁ βασιλιάς ἀπειλεῖ καὶ ἀσεβεῖ: «Καὶ τίς ἐστὶ Θεός, ὃς ἐξελεῖται ὑμᾶς ἐκ τῶν χειρῶν μου;»

Κι' ἡ ἀπάντησις τῶν παιδιῶν:

«Οὐ χρεῖαν ἔχομεν ἡμεῖς περὶ τοῦ ρήματος τούτου ἀποκριθῆναι σοι· ἐστὶ γάρ ὁ Θεός ἡμῶν ἐν οὐρανοῖς, ὃ ἡμεῖς λατρεύομεν, δυνατός ἐξελεῖσθαι ἡμᾶς ἐκ τῆς καμίνου τοῦ πυρός τῆς καιομένης καὶ ἐκ τῶν χειρῶν σου βασιλεῦ, ρύσε καὶ ἡμᾶς. ΚΑΙ ΕΑΝ ΜΗ, γνωστόν ἐστω σοι, βασιλεῦ, ὅτι τοῖς Θεοῖς σου οὐ λατρεύομεν καὶ τῇ εἰκόνι τῇ χρυσῇ ἣ ἐστήσας οὐ προσκυνοῦμεν».

Πόσο ξεκαθαρισμένη εἶναι ἡ θέσις τους. Ὁ Θεός ἔχει τή δύναμη νά μᾶς γλυτώσῃ ἀλλά ἴσως κρίνει διαφορετικά. Ἀποδέχονται τό θέλημα τοῦ Θεοῦ ὅποιο κι ἂν εἶναι. Αὐτό εἶναι τό σταυρικό ἦθος.

Καὶ «περιεπάτουν ἐν μέσῳ τῆς φλογός ὑμνοῦντες τόν Θεόν καὶ εὐλογοῦντες τόν Κύριον».

Ὁ Ἰωνᾶς δέν ἄντεξε τόν καύσωνα καὶ τούτα τὰ παιδιά δέν φοβοῦνται τή φωτιά.

Ἡ προσευχή τοῦ Ἀζαρία εἶναι πολὺ χαρακτηριστική. Εὐλογεῖ τό Θεό, τόν δοξάζει, τόν εὐχαριστεῖ γιατί «πάντα τὰ ἔργα σου ἀληθινὰ καὶ εὐθεῖαι αἱ ὁδοί σου». Ἀναλαμβάνει τίς ἀμαρτίες τοῦ λαοῦ του, δέν ξεχωρίζει τόν ἑαυτό τους ὡς δίκαιο. «Καὶ τῶν ἐντολῶν σου οὐκ ἠκούσαμεν, οὐδέ συνετηρήσαμεν, οὐδέ ἐποιήσαμεν, καθὼς ἐνετείλω ἡμῖν, ἵνα εὖ ἡμῖν γένηται». Καὶ συνεχίζουν μέ ταπείνωση νά ζητοῦν τό ἔλεος τοῦ Θεοῦ. Νά δεχθεῖ τή θυσία τους «ὡς ἐν ὀλοκαυτώμασι κριῶν καὶ ταύρων» καὶ νά ἐλεήσῃ τό ἔθνος τους πρὸς δόξαν τοῦ ὀνόματός Του. «Καὶ γνώτωσα ὅτι σύ εἶ Κύριος, Θεός μόνος καὶ ἐνδοξος ἐφ' ὅλην τήν οἰκουμένην».

Κι' ἐνῶ οἱ ὑπηρέτες τοῦ βασιλέως τροφοδοτοῦσαν συνεχῶς τή φωτιά ὥστε «ἐνεπύρισεν οὐς εὖρε

περί τήν κάμινον», ἄγγελος Κυρίου ἦλθε ἀνάμεσα στούς τρεῖς παῖδες «καί ἐξετίναξε τήν φλόγα τοῦ πυρός... καί ἐποίησεν τό μέσον τῆς καμίνου ὡς πνεῦμα δρόσου διασπύρον» καί οὐχ ἤψατο αὐτῶν τό καθόλου τό πῦρ, οὐδέ ἐλύπησεν, οὐδέ παρηνώχλεσεν αὐτούς. Τότε, ὡς ἐξ ἐνός στόματος ὕμνουν καί εὐλόγουν καί ἐδόξαζον τόν Θεόν ἐν τῇ καμίνῳ λέγοντες: Εὐλογητός εἶ Κύριε, ὁ ὑπερύμνητος καί ὑπερυψούμενος εἰς τοὺς αἰῶνες... Εὐλογεῖτε πάντα τά ἔργα Κυρίου τόν Κύριον...

Καί καλοῦν ὅλη τῇ κτίσει σέ μιά παγκόσμια δοξολογία. Ἀρχίζουν ἀπό τόν οὐρανό, τοὺς Ἀγγέλους, τόν ἥλιο, τή σελήνη, τή βροχή, τό χιόνι, τά σύννεφα, τά βουνά, τίς πηγές, τή θάλασσα, τά πετεινά, τά θηρία καί φτάνουν στούς ἀνθρώπους. Κι' ἐδῶ τηροῦν τήν ἱεραρχία, τοὺς ἱερεῖς, τοὺς ὁσίους καί τελευταῖα τόν ἑαυτό τους.

Χαρακτηριστικές οἱ ἀντιθέσεις «φῶς καί σκότος, νύκτες καί ἡμέρες, ψῆχος καί καύσων» ὅλα νά ὑμνήσουν τόν Κύριον. Αὕτῃ εἶναι ἡ ἀληθινή χαρά.

Δέν ἐξαρτᾶται ἀπό τήν κάθε λογῆς... κολοκύνθη. Μὴν περιμένουμε ν' ἀλλάξουν οἱ συνθήκες γιά νά νοιώσουμε χαρά.

Πῶς κερδίζεται αὕτῃ ἡ χαρά;

Θά μᾶς τό πεί τό Εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα τοῦ Μ. Σαββάτου.

Εἶναι τό ἀναστάσιμο μήνυμα τοῦ Ματθαίου. Πῆγαν οἱ Μυροφόρες «ὀψέ Σαββάτων» στόν τάφο. Ὁ ἄγγελος τοὺς δίνει τήν εἶδηση ὅτι «ὁ Κύριος ἠγέρθη ἀπό τῶν νεκρῶν».

Ἐκεῖνες τρέχουν «μετά φόβου καί χαρᾶς μεγάλης» νά τό ποῦν στούς μαθητάς.

Στό δρόμο, τί ἄλλη χαρά μεγαλύτερη! «Καί ἰδοὺ ὁ Ἰησοῦς ἀπήντησεν αὐταῖς λέγων· ΧΑΙΡΕΤΕ». Τώρα ἡ χαρά ἔχει ὑπόσταση, εἶναι χειροπιαστή, εἶναι ὁ Χριστός. «Αἱ δέ προσελθοῦσαι ἐκράτησαν αὐτοῦ τοὺς πόδας καί προσεκύνησαν αὐτῷ».

Ἡ χαρά τῆς Ἀναστάσεως δέν εἶναι πρόσκαιρο συναίσθημα.

Εἶναι τρόπος ζωῆς. Κι' ὅταν τόν βλέπουν κι' ὅταν δέν τόν βλέπουν ὁ Χριστός εἶναι Ἀναστημένος. Ψάλλουμε τό «Χριστός Ἀνέστη» 40 ἡμέρες συνέχεια καί ὕστερα κάθε Κυριακή γιορτάζουμε τήν Ἀνάσταση.

Καί συνεχίζει ὁ Εὐαγγελιστής Ματθαῖος τί εἶπε ὁ Κύριος στούς Μαθητάς - θά ἦταν κι' ὁ Ματθαῖος ἐκεῖ - ὅταν συναντήθηκαν στή Γαλιλαία.

1. «Ἐδόθη μοι πᾶσα ἐξουσία ἐν οὐρανῷ καί ἐπὶ γῆς».

Τί μεγάλη χαρά ὅτι στηριζόμαστε σ' ἓναν παντοδύναμο Θεό, πατέρα κι' ἀδελφό!

2. Πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τά ἔθνη. Πορεῖα - ἀποστολή ἀγάπης. Βγῆτε ἀπό τό ἐγώ σας - δουλέψτε γιά τοὺς ἄλλους. Πόσο ἔπρεπε νά χαρῇ

ὁ Ἰωῆς ἂν εἶχε ἀγάπη...

3. «Βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τό ὄνομα τοῦ Πατρὸς καί τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος». Τό βάπτισμα μᾶς συνδέει μέ τήν Ἁγ. Τριάδα, ἀνοίξε τίς πύλες τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Ζοῦμε μέσα στή Χάρη. Ὅλα τά μυστήρια διὰ τοῦ βαπτίσματος μᾶς δίνονται. Ζοῦμε αὕτῃ τῇ χαρᾷ.

4. «Διδάσκοντες αὐτοὺς τηρεῖν πάντα ὅσα ἐνετειλάμην ὑμῖν».

Ἡ τήρησις τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ, ὅλων δημιουργεῖ τῇ δυνατότητα στή ψυχὴ νά νοιώσῃ τῇ χαρᾷ. Εἶναι «ζώνη ἀσφαλείας» οἱ ἐντολές. Ἐμεῖς σάν τόν Ἰωῆα τηροῦμε ὅσα θέλουμε καί ὅπως τά θέλουμε...

Ἡ χαρά εἶναι καρπὸς τοῦ πνεύματος. Εἶναι ἀποτέλεσμα ἀγιοπνευματικῆς ζωῆς.

5. «Καί ἰδοὺ ἐγὼ μεθ' ὑμῶν εἰμί πάσας τὰς ἡμέρας, ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος».

Ἡ μεγαλύτερη ὑπόσχεσις τοῦ Ἀναστάντος ὅτι εἶναι μαζί μας πάντα.

Μέ τήν Ἐκκλησία, τό Σῶμα Του ἐνωμένοι εἵμαστε πάντα κι ἐμεῖς μαζί Του.

Μ' αὐτές τίς προϋποθέσεις γίνεται πράξη καί ζωὴ τό «χαίρετε». Καί πρέπει νά τό ἐπαναφέρουμε σάν χαιρετισμό μας, γιά νά μᾶς ὑπενθυμίζει τήν παρουσία τοῦ Κυρίου.

«Ὁ Θεὸς! ὦ φίλης! (πολυαγαπημένης) ὦ γλυκυτάτης σου φωνῆς! μεθ' ἡμῶν ἀψευδῶς γάρ ἐπηγεῖλω ἔσσεσθαι, μέχρι τερμάτων αἰῶνος Χριστέ· ἦν οἱ πιστοί, ἄγκυραν ἐλπίδος κατέχοντες ΑΓΑΛΛΟΜΕΘΑ».

ANNA ΣΑΜΠΑΖΙΩΤΟΥ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ

ΕΚΔΗΜΙΑ

ΜΑΚΑΡΙΑ Ἡ ΟΔΟΣ Ἡ ΠΥΡΡΕΥΗ ΣΗΜΕΡΟΝ

Μαζί μέ τόν ψαλμωδόν καί ἡμεῖς ἐκφράζομεν ἐξ ὅλης καρδίας τήν λύπην μας, διὰ τόν ἐπισυμβάντα θάνατον τοῦ μακαριστοῦ Νήφωνος Ἀστυφίδη (ἀδελφοῦ τοῦ Σεβ. Ἀστορίας κ. Πέτρου). Ἡ ἀπώλεια τοιοῦτων θρησκευτικῶν μορφῶν εἶναι πολύ ὀδυνηρά, διότι εἰργάσθησαν ἐν τῷ ἀμπελῶνι τοῦ Κυρίου ἐπὶ ὀλοκλήρους δεκαετίαι, ἀναπληροῦντες τὰς πνευματικὰς ἀνάγκαις τῶν Γνησίων Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν.

Εἰς τήν ζωὴν του ὑπῆρξεν ὁσιωτάτη μορφή, οἱ δέ προστρέχοντες εἰς αὐτόν, εὕρισκον τόν ἀλάνθαστον πνευματικόν των πατέρα. Θά ἀναμένωμεν συντόμως πλήρες βιογραφικόν του σημεῖωμα ἐξ Ἀμερικῆς, ἀλλά αὐτά τά λίγα, ἀποτελοῦν ἐλαχίστη προσφορά εἰς τήν μνήμην τοῦ ἐκλειπόντος.

ΚΡΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

1. ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ ΚΑΙ ΖΑΚ ΝΤΕΛΟΡ

Τά μέσα μαζικής ενημερώσεως αυτές τās ημέρας μās έχουν τορπιλίσει ότι ο Ζάκ Ντελόρ πρώτον οικονομικόν στέλεχος τής Ε.Ο.Κ., θά ειδοποιήσῃ τήν Τουρκίαν διά νά ἀποφύγῃ ἀνόμους ἐνεργείας κατά τοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως. Κάθε αὐτί πού ἀκούει αὐτήν τήν διαβεβαίωσιν τοῦ πρώτου Μασώνου καί Σιωνιστοῦ τής Οἰκουμένης φροντίζει νά «συλλάβῃ» μήπως αὐτό πού ἀκούει εἶναι μία παρωδία τῶν γεγονότων. Πῶς εἶναι δυνατόν τό Πατριαρχεῖον νά θωπεύεται ἀπό τοιοῦτον διάσημον λύκον ἐν δορᾷ προβάτου; Κάποτε ὁ Τριαδικός Θεός καί ἡ Κυρία Θεοτόκος ἐσκέπαζε πάση θυσία διά μέσου τῶν αἰώνων τό Πατριαρχεῖον. Τώρα πῶς εἶναι δυνατόν ἕνας Ἑβραῖος νά μιλήσῃ εἰς τόν Ντεμιρέλ νά τήν διάσωση τήν πάλαι ποτέ Κιβωτόν τής Ὁρθοδοξίας;

2. Η ΤΟΥΡΚΙΑ ΜΑΣ ΑΠΕΙΛΕΙ

Ὁ αἰώνιος ἐχθρός μας ἡ Τουρκία διά χειλῶν τής Πρωθυπουργοῦ τής μās ἀπειλεῖ ότι θά κάνει ἀπόβαση εἰς τὰ νησιά μας τοῦ Αἰγαίου. Εὐτυχῶς τόσον ὁ Πρωθυπουργός ὅσον καί ἡ Ἀντιπολίτευσις καί τὰ λοιπά κόμματα ὠμίλησαν ἀκρῶς ἐθνικά καί περιμένομεν τὰ γεγονότα νά δείξουν τήν πραγματικότητα. Σᾶς ἀναμένομεν κ. Ντεμιρέλ νά κοπιάσετε καί ἐκεῖ θά δείτε τί ἐστὶ «ἰδοῦ ἡ Ρόδος ἰδοῦ καί τό πῆδημα». Εὐτυχῶς ὅλος ὁ Ἑλληνισμός σύσσωμος καί σύμψυχος λέγει ἅς κοπιάσῃ ἡ Τουρκία γιά νά λάβῃ αὐτό πού τής «ἀνήκει».

3. ΛΙΜΝΗ ΜΑΡΑΘΩΝΟΣ

Εἶχαμε πολύ καιρό νά γράψουμε ότι μās λυπήθηκε ὁ Θεός καί μās ἔδωκε νερό τουλάχιστον γιά δύο ἔτη. Γιά νά εἰμεθα εὐλκρινεῖς ποτέ δέν πιστεύαμε ότι ὁ Κύριος τής δόξης θά ἄφηνε τήν μισή Ἑλλάδα διψαλέαν καί ἀνυδρον. Σ' αὐτό τό σημεῖον ἔχομε νά ποῦμε ότι ἡ κ. Χριστίνα (ἀγωνίστρια διά μέσου τοῦ χρόνου) εἶχε πάντα τό καντήλι τής ἀναμμένο καί γονυπετῶς παρακαλοῦσε τόν Κύριον γιά νά μās χαρίσῃ αὐτό τό πολύτιμον ἀγαθόν πού λέγεται νερό. Μόλις ἐβλεπε ἐλαφρά σύννεφα εἰς τόν Οὐρανόν ἐβγαίνει εἰς τό φτωχικό μπαλκόνι τής καί ἔκανε δακρύουσα κομποσχοίνι. Εἶναι ποτέ δυνατόν ὑπ' αὐτάς τās ἀπλᾶς συνθήκας εἰς τās ὁποίας ἀρέσκεται ὁ Τριαδικός Θεός νά μὴν ὑπακούσῃ; Ἀπλῶς ἐρωτῶμεν.

4. ΣΚΛΗΡΟΝ ΜΑΘΗΜΑ ΑΠΟ ΤΑΣ ΕΚΛΟΓΑΣ ΜΑΣ

Μās ἔκανε κατάπληξιν τό πάθημα τῶν δύο μεγάλων

Κομμάτων τής Βουλῆς μέ τήν φοβερά πτωσιν τής ὀργανικῆς τῶν δυνάμεως. Αὐτό δι' ἡμās σημαίνει ἀβελτηρία, ξεγνοιασιά καί ἔλλειψη Χριστοῦ ἀπό τās ἐνεργείας τῶν. Γιά μās τούς ὀρθοδόξους χριστιανούς πρέπει νά διδαχθῶμεν πῶς πρέπει νά ζῶμεν ἐν Κυρίῳ, διότι ἡ πῶσις εἶναι ἀμεσοστάτη δι' ὅλον τόν κόσμον καί πρέπει νά προβληματιζώμεθα ἔντονα. Πρέπει νά καταλάβουμε ότι τὰ μαθήματα πού δίδει ὁ Οὐρανός εἶναι σοβαρά δι' ὅλον τόν κόσμον.

5. Ο ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΣΟΛΖΕΝΙΤΣΙΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ ΤΟΥ

Ὁνομαστός ὀρθόδοξος χριστιανός ὁ Ἀλέξ. Σολζενίτιν ἐπέστρεψε εἰς Ρωσίαν ὕστερα ἀπό ἀπουσία εἴκοσι ἐτῶν ὡς ἐξόριστος εἰς Η.Π.Α. Καταφθάνοντας δέ ἀεροπορικῶς εἰς Βλαδιβοστόκ εἶπε μεταξύ ἄλλων τὰ ἀκόλουθα:

«Υποκλίνομαι μέ σεβασμό καί θαυμασμό μπροστά στό ρωσικό λαό. Γνωρίζω ότι ἐπιστρέφω σέ μιᾷ Ρωσίᾳ βασανισμένη, κλονισμένη, ἀποπροσανατολισμένη, ἀλλαγμένη σέ βαθμό πού δέν ἀναγνωρίζεται σέ μιᾷ χώρα πού ἀναζητᾷ ἀπεγνωσμένα τόν ἑαυτό τής καί τήν πραγματική τής ταυτότητα. Θέλω νά κατανοήσω σέ βάθος τήν κατάστασιν, νά μοιρασθῶ τούς φόβους καί τίς ἀνησυχίες σας καί νά ἀναζητήσουμε μαζί τὰ πιό σίγουρα μονοπάτια γιά νά βγοῦμε ἀπό τό 75χρονο τέλμα μας».

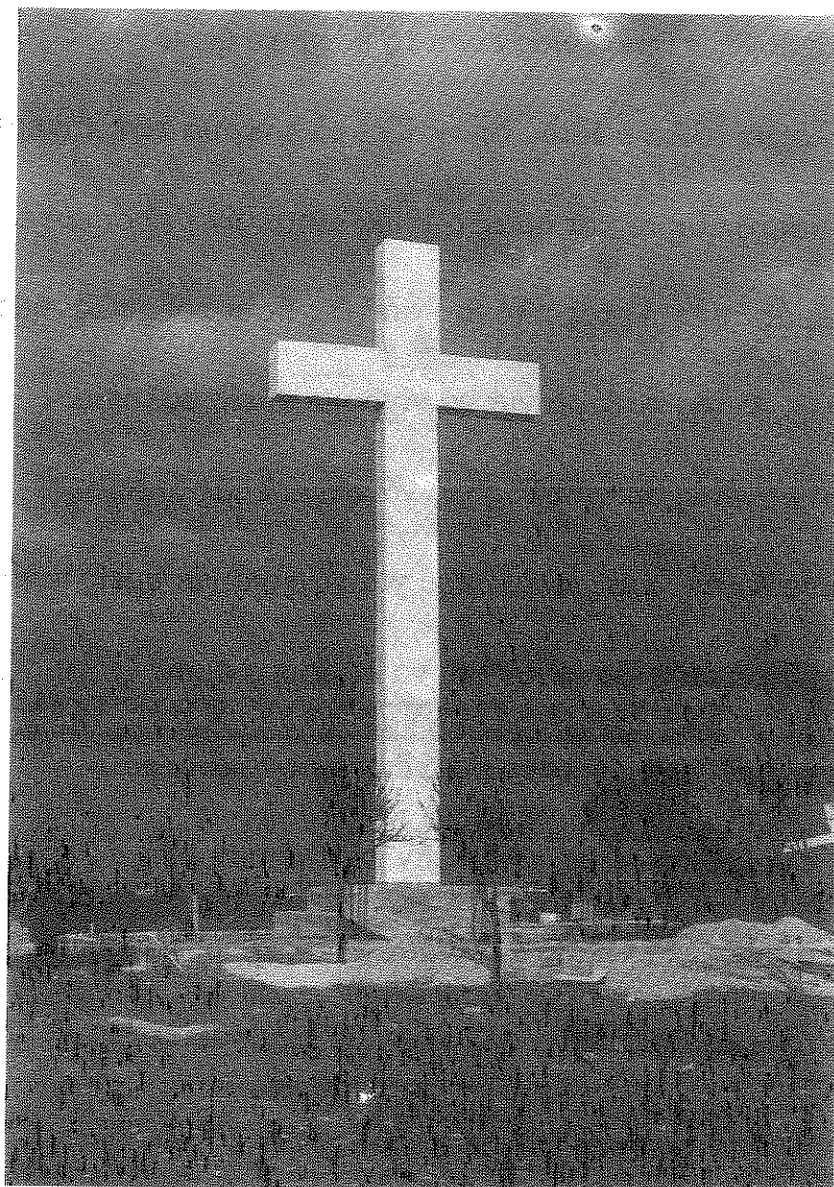
Ὡς βλέπετε, ἀγαπητοί ἀναγνώσται, χάριτι Θεοῦ, κατέπεσαν ὅλα τὰ ὄχυρά τής Κομμουνιστικῆς Ρωσίας.

ΕΚΔΗΜΙΑ ΓΕΡΟΝΤΙΣΣΗΣ ΓΡΗΓΟΡΙΑΣ

Ἡ Φωνή τής Ὁρθοδοξίας, ἐκφράζει τήν ἀπεριόριστον λύπην τής γιά τήν ἐκδημίαν τής Γεροντίσσης Γρηγορίας. Ἡ μεταστάσα ζωντανόν μέλος τῶν Γνησίων Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν διέγραψε φωτεινόν κύκλον τῶν χριστιανικῶν τῆς βιωμάτων ὡς Μοναχή, ἀλλά καί ὡς ὑγιᾶς κύτταρον τής Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας μας. Τά πενήτηντα ἔτη τῆς Μοναχικῆς τῆς ζωῆς θά εἶναι πάντα εἰς τήν μνήμην ὅλων τῶν Ὁρθοδόξων χριστιανῶν.

Ἄς παρακαλέσωμεν τόν Κύριον νά τήν δεχθῇ καί τήν κατατάξῃ εἰς τήν χορείαν τῶν ἐκλεκτῶν Του καί νά ἀκούσῃ ἀπό τόν Κριτὴν «εὐ δούλη ἀγαθή καί πιστή! ἐπὶ ὀλίγα ἤς πιστή, ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω, εἰσελθε εἰς τήν χαράν τοῦ Κυρίου σου». (Ματθ. κε' 21)

«Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ»



Ὁ εὐμεγέθης (ὕψους 18 μέτρων) Σταυρός, ὁ ὁποῖος ἠγέρθη εἰς Κορωπὶ Ἀττικῆς εἰς ἀνάμνησιν τοῦ θάνατος τῆς «Θεόθεν Βεβαιώσεως» (14.9.1925) ἐπὶ τῇ συμπληρώσει 70 ἐτῶν ἀγώνων ὑπὲρ τῆς Ὁρθοδοξίας (1924-1994).

ΕΝΑΓΩΝΙΑΙ ΕΥΣΕΒΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

Ο ΙΗΣΟΥΣ

- Πείνασε, καί όμως ο Ιδιος είναι ό άρτος τής ζωής.
- Είπε διψώ, ενώ ό Ιδιος είναι τό ύδωρ τό ζών.
- Έκλαψε, αλλά ο Ιδιος σπογγίζει τά δάκρυα τών πονεμένων.
- Προσευχήθηκε καί όμως ο Ιδιος εισακούει προσευχές.
- Ωνομάσθηκε Αυτός πλάνος γιά νά σώσει τούς πλανηθέντες.
- Έγινε Αυτός κατάρα γιά νά γίνουμε εμείς ευλογία.
- Έγινε Αυτός αμαρτωλός γιά νά κάνει εμάς δικαίους.
- Έγινε Αυτός Υιός ανθρώπου γιά νά γίνουμε εμείς υιοί Θεού.
- Εγεύθη Αυτός Θάνατον γιά νά λάβουμε εμείς ζωήν.

ΤΟ ΠΑΡΑΠΟΝΟ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

- Με ονομάζετε Κύριον, αλλά δέν μέ υποκούετε.
- Με ονομάζετε Φώς, αλλά δέν μέ βλέπετε.
- Με ονομάζετε Οδόν, αλλά δέν μέ ακολουθείτε.
- Με ονομάζετε Ζωήν, αλλά δέν μέ επιθυμείτε.
- Με ονομάζετε Σοφίαν, αλλά δέν μέ συμβουλευσθε.
- Με ονομάζετε Αλήθειαν, αλλά δέν μέ εμπιστεύσθε.
- Με ονομάζετε Δίκαιον, αλλά δέν μέ φοβήστε.
- Με ονομάζετε Πατέρα, αλλά δέν γίνεσθε παιδιά μου.
- Με ονομάζετε Σωτήρα, αλλά δέν θέλετε τήν σωτηρία σας....

Ἀποσπασματικός λόγος (ὁμιλία ΚΔ' κατά τήν Πεντηκοστήν, πλήρους σαφηνείας καί πνευματικότητος), τοῦ Ἀγ. Γρηγορίου Παλαμά, ποῖον εἶναι τό ἁγ. Πνεῦμα, ἐκπόρευσις του καί θεία χαρίσματα αὐτοῦ.

«Ἐθεασάμεθα πρό μικροῦ τοῖς μεγάλοις τῆς πίστεως ὀφθαλμοῖς ἀναληφθέντα Χριστόν, καί τῶν αὐτοψία κατηξιωμένων ἰδεῖν οὐχ ἦττον, καί τῆς κατ' ἐκείνους διά τοῦτο μακαριότητος οὐδέν ἀπελείφθημεν. «Μακάριοι γάρ οἱ μὴ ἰδόντες καί πιστεύσαντες», ὁ Κύριος εἶπεν· οὗτοι δέ εἰσιν οἱ δι' ἀκοῆς πληροφορηθέντες, καί διά πίστεως βλέποντες. Ἐθεασάμεθα οὖν πρώην Χριστόν ἀπό γῆς αἰρόμενον μετὰ σώματος, νῦν δέ ὁρῶμεν διά τοῦ παρ' αὐτοῦ τοῖς μαθηταῖς πεμφθέντος ἁγίου Πνεύματος, μέχρι τίνος ὁ Χριστός ἀναληφθεὶς ἐφθάσε, καί εἰς ποίαν ἀξίαν ἀνεβίβασε τήν ἡμῶν ἣν ἀνέλαβε φύσιν· ἐκεῖσε γάρ πάντως ἀνήλθεν, ὅθεν τό Πνεῦμα παρ' αὐτοῦ πεμφθέν κατελήλυθε. Πόθεν δέ τό Πνεῦμα κατῆλθε, δείκνυσιν ὁ διά τοῦ Προφήτου λέγων Ἰωήλ «Ἐκχεῶ ἀπό τοῦ πνεύματός μου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα» καί πρὸς ὃν φησιν ὁ Δαβὶδ· «Ἐξαποστελεῖς τό Πνεῦμά σου καί κτισθήσονται, καί ἀνακαινιεῖς τό πρόσωπον τῆς γῆς». Πρὸς τόν ἀνωτάτω τοιγαροῦν ὁ Χριστός ἀναληφθεὶς ἀνελήλυθε Πατέρα, καί πρὸς αὐτόν ἐφθάσε τόν πατρικόν κόλπον, ὅθεν καί τό Πνεῦμα· καί κοινωνός καί κατὰ τό ἀνθρώπινον τῆς κατ' αὐτόν ἀξίας ἀνεδείχθη τό ἐξ οὐρανοῦ παρά τοῦ Πατρὸς ἐρχόμενόν τε καί στελλόμενον Πνεῦμα καί αὐτός ἀρτίως ἀποστείλας. Ἀλλά μηδεὶς νομίση τό Πνεῦμα τό ἅγιον τῆς ἀξίας ταύτης ἀμοιροῦν, παρά τοῦ Πατρὸς καί τοῦ Υἱοῦ ἀποστελλόμενον ἀκούων· οὐ γάρ τῶν ἀποστελλομένων ἀπλῶς, ἀλλὰ καί τῶν ἀποστελλόντων καί συνευδοκούντων ἐστί».

ΕΝ ΧΩΡΑ ΖΩΝΤΩΝ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΛΛΙΑΝΙΩΤΗΣ

Ἡ ἐφημερίς λυπᾶται διά τήν ἐκδημίαν τοῦ μακαριστοῦ Χρήστου Καλλιανιώτη, κατοίκου Μαρκοπούλου Ἀττικῆς καί παρακαλεῖ τόν Κύριον, ὅπως τάξη τήν ψυχὴν αὐτοῦ, ἐν τόπῳ χλοερῷ καί ἀναψύξεως.

Ὁ μεταστάς ὑπῆρξε δυναμικόν στέλεχος τοῦ Σωματείου «Γενικόν Ταμεῖον Ἐκκλησίας Γ.Ο.Χ. Ἑλλάδος» καί αἱ δραστηριότητές του ὑπῆρξαν ἄκρως χριστιανικαί. Ἡ φιλοξενία του ἦταν ἀβραμιαία καί δέν ὑπάρχει χριστιανός ὀρθόδοξος τοῦ ἀγῶνος μας πού νά μὴ γνωρίζῃ τά καλά «κάγαθά» τῆς ζωῆς του.

ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΟΝ ΒΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΚΟΣΜΑ ΤΟΥ ΑΙΤΩΛΟΥ

Κολικόντασι, 24 Αὐγούστου 1779.

Τό ἀσήμαντο χωριουδάκι τῆς Μουζακιάς, μέχρι τότε ἀγνωστό, γίνεται πιά πασίγνωστο. Τό περιμάζεψε ἡ ἱστορία. Γιατί στή γῇ του περικλείεται ἓνα ἅγιο σκῆνωμα. Φιλοξενεῖ τό σῶμα ἱερομάρτυρα. Ἱεραποστόλου. Ἐθναποστόλου. Ἰσαποστόλου, πού σ' αὐτό τό χωριουδάκι ἀπευθύνει τό τελευταῖο του κήρυγμα.

Ὁ πασίγνωστος γιά τίς τέσσερες περιοδεῖες του, φλογερός - ἐνθερμος ἀσκητής, ἱερομόναχος Κοσμάς, βρίσκει μαρτυρικό θάνατο, λίγη ὥρα μετὰ τό κήρυγμα, στίς παρυφές τοῦ γειτονικοῦ χωριοῦ Μαγουλιά, δίπλα στίς ὄχθες τοῦ ὀρμητικοῦ ποταμοῦ Ἀψοῦ. Ἐκεῖ ὁ ὀρμητικός λαοπαυδευτής παραδίνει τό πνεῦμα του.

«Τίς διηγῆσεται Ἱερομάρτυς πανένδοξε, τοὺς ἰδρώτας, τοὺς πόνους, τοὺς ἀνά πᾶσαν πόλιν προσγινομένους σοι;». Αὕτη ἡ ἐκφραση ἀδυναμίας, πού καταγράφτηκε στήν Ἀκολουθία τοῦ Ἀγίου, διακατέχει καί τόν γράφοντα. Ὅμως μιά ἄλλη δύναμη κινεῖ τήν γραφίδα του. Ἡ συνισταμένη θαυμασμοῦ καί καθήκοντος. Θαυμασμοῦ γύρω ἀπό τά χαρίσματα, πού διέκριναν τήν καρδιά του καί δέν καθυσάχασε σέ μιά μοναχική ἀταραξία, ὥστε νά ἰσχύει τό Παῦλειον: «μηδεὶς τά ἑαυτοῦ ζητεῖτω, ἀλλὰ τό τοῦ ἐτέρου ἕκαστος». Καί καθήκοντος γιά ἐξωτερίκευση διαπιστώσεων, ὕστερα ἀπό μελέτη τοῦ βίου του.

Τήν ὥρα πού «ὄλα τὰ σκιαζε ἡ σκλαβιά» καί ἡ ἀξίνα τοῦ γεωργοῦ δέν ἐξινε τή γῇ, ἐκεῖνος μέ το ραβδί του ἀναμόχλευε ψυχές. Ταρακουνοῦσε οἰκισμούς καί χωριά. Τήν ὥρα πού τό σκοτάδι πύκνωνε στοὺς ἀλύτρωτους, ἐκεῖνος μέ τή φλόγα τῆς πίστεως σκόρπαγε φῶς κι ἐσωζε ψυχές. «Ἔως τριάντα ἐπαρχίας περιῆλθον», ἔγραφε στόν ἀδελφό του Χρῦσανθο. «Ἡ διδαχὴ του ἦταν ἀπλουστάτη ὥσάν ἐκείνη τῶν ἀλιέων» θά γράφει ὁ Ἀγ. Νικόδημος ὁ Ἀγιορείτης. Καί μ' αὕτη του, τήν ἀπλή διδαχὴ «δέκα σχολεῖα ἐποίησα, διακόσια δὲ τὰ κοινὰ γράμματα» θά πληροφορήσει τόν ἀδελφό του Χρῦσανθο.

Καί μ' αὕτη του τήν ἀπλή διδαχὴ, θά διακριθεῖ καί γιά μιά του ἄλλη ἀρετὴ, γιά τήν ἀγάπη πρὸς τήν κτίση, ὥστε ὁ Κτίστης νά ὑμνεῖται καί νά δοξολογεῖται.

Γνωρίζομε ὅτι ὁ Μ. Βασίλειος φρόντισε νά γίνεи γνωστὴ ἡ «Ἐξαήμερος», δηλαδὴ τό ἐξαήμερον κατὰ τό ὅποῖον ὁ Θεός ἐδημιούργησε τόν κόσμον. Γνωστό σέ πολλοὺς τό ἔργο του «Θ' ὁμιλία εἰς τήν Ἐξαήμερον». Ἄλλοι συγγραφεῖς πού συνέ-

γραψαν Έξαήμερον είναι πολλοί, όπως ο Γρηγόριος Νύσσης, ο Γρηγόριος Θεολόγος. Όμως για την Έξαήμερον μίλησε και ο άγιος Κοσμάς. Απλά. Τόσο ώστε να καταλαβαίνουν όχι οι εγγράμματοι στα προαναφερθέντα συγγράμματα, αλλά οι λίγοι ολιγογράμματοι και οι πολλοί αγράμματοι που τον παρακολουθούσαν. Κι έφτανε, και τον «έφταναν», για να κατανοήσουν όσα σε πολυσέλιδο βιβλίο μορφωμένοι αναγνώστες. Ή αξίζει να αναφερθούν δυό τρία παραδείγματα, γύρω από τη Διδαχή του περί Δημιουργίας για να αντιληφθούμε πόσο απλά μά και πόσο κατατοπιστικά επιδρούσε: «...επρόσταξεν ο πανάγαθος Θεός και έγινεν ο κόσμος ούτος... είναι δέ ως αύγό, και καθώς είναι ο κρόκος εις την μέσσην του αύγου, έτσι είναι και η γή... να στέκη χωρίς να έγγίζει εις κανέν άλλο μέρος. Και καθώς είναι τό ασπράδι όλόγυρα εις τόν κρόκον, έτσι είναι και ο άέρας εις την γήν... Έπρόσταξεν ο Θεός και έγιναν επτά ημέραι... Την πρώτην ημέραν επρόσταξεν ο Θεός και έγινε τό φώς... Την τρίτην έγιναν τά χόρτα και τά φυτά... Την πέμπτην ή θάλασσα, τά όψάρια και τά πετεινά. Την Παρασκευήν επρόσταξεν ή γή και έβγαλεν όλα τά ζώα».

Κι έτσι απλά, εύρισκε την εύκαιρία και για προτροπές και νουθεσίες: «Τήν Κυριακήν να σχολάζωμεν και να πηγαίνωμεν εις τάς εκκλησίας μας να δοξάζωμεν τόν Θεόν μας...».

Εκείνος που μελετάει τόν βίο του και τά έργα του, θά θαυμάσει για την επιτυχή Διδαχή του για τη Δημιουργία, που συνεκτικά, εύμέθοδα και μέ απλότητα, τό απλοϊκό ακροατήριό του τό μυούσε για τόν Δημιουργό (τόν Πρώτον Οικολόγο).

Σ' αυτές του τίς Διδαχές, που τίς διακρίνει μια «περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος» αναζήτηση - περιπλάνηση, κατορθώνει να οδηγεί τό ακροατήριό του, απ' την κτίση, στόν Κτίστη. Διαλέγει φυτά ή ζώα για να άρχισει, ώστε να καταλήξει σύντομα και αποτελεσματικά σε πνευματικούς ανεφοδιασμούς: «Τό σιτάρι όταν τό πυρώσει ο ήλιος, τότε φαίνεται πώς είναι ριζωμένο, αν δέν ξεραθεί. Όμοίως και κάθε χριστιανός όταν του έλθει πειρασμός και δέν άρνηθει τόν Χριστόν, τότε είναι αληθής χριστιανός». Δανείζεται εικόνα της φύσης, σε διάρκεια χειμώνα, για να φτάσει στην άνοιξη, ώστε να μιλήσει για την μέλλουσα ανάσταση: «Δέν βλέπετε φανερά τά χόρτα πώς τά ανασταίνει ο Θεός από την γή κατ' έτος;». Δηλαδή δένεται μέ τη ζωή τους, μέ τό περιβάλλον τους, για να μην εμφανίζεται σαν ιεροκήρυκας «έκτός χώρου και χρόνου» και τούς απευθύνει νουθεσίες που τούς είναι αναγκαίες και επίκαιρες: «Είναι μία μηλιά και κάνει ξυνά μηλα. Έμεϊς

τώρα τί πρέπει να κατηγορούμε τη μηλιά ή τά μηλα; Τη μηλιά. Λοιπόν κάμνετε καλά έσείς οι γονείς, όπου είστε ή μηλιά, να γίνονται και τά μηλα γλυκά». Δανειζόμενος απ' τό γύρω περιβάλλον κατέληγε στο κοσμοσωτήριο έργο του Θεανθρώπου: «ή δέ Θεότης έμεινεν άπαθής, καί καθώς όταν ο ήλιος φωτίζει τό δένδρον και ο δεινοροκόπτης κόπτοντας μέ τό τσεκούριον, τό μέν δένδρον πάσχει κοπτόμενον, αϊ δέ άκτίνες του ήλιου όπου είναι επάνω στο δένδρο άκοπτες και άβλαβείς μένουν, ούτω και ή θεότης του Χριστού μας αν και εις τόν καιρόν του πάθους ήτο ήνωμένη μέ την σάρκα και δέν έχωρίσθη απ' αυτήν».

Ένα κήρυγμα μέσα από περιβαλλοντικές περιπλανήσεις, απλό, εύκολοκατανόητο αλλά και χριστοκεντρικό.

Και πάσχιζε όχι μόνο για να μην άλλαξοπιστήσει το Γένος, αλλά και για να προαχθεί ή Γεωργία του. Αυτά που φρόντισε, άργότερα, ο Ιωάννης Καποδίστριας, για βελτίωση του γεωργικού βίου (ίδρυσε γεωργικές σχολές, εισήγαγε την γεωμηλοφυτεία, κ.ά.), τά πρόφτασε ο Πατρο-Κοσμάς. Είχε προβάδισμα. Μέ έκλαϊκευση. Και προέτρεπε. «Φυτεύτε δένδρα. Οι άνθρωποι θά γίνουν φτωχότεροι, γιατί δέν φυτεύουν δένδρα». Αυτή του ή προφητεία - προτροπή είναι θέμα που άπαιτεί χρόνο για ανάπτυξη.

Μακάρι και να έχουμε χρόνο, για να μελετούμε τό έργο και τόν βίο του.

